

VEACUL NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XII NR. 47

Vineri 23 noiembrie 1956

4 PAGINI, 25 BANI

INSEMNAȚI Biblioteci și cititori

Aș vrea să încep însemnările mele despre pasiunea și seriozitatea cu care oamenii sovietici citesc, se informează, se documentează, cu o imagine caracteristică mai ales pentru Moscova: pretutindeni, în metro, tramvai, autobus, troleibus, în liniștea pasageri care citesc o carte, un ziar, o revistă.

Am vizitat cu deosebit interes marile instituții de cultură ale Moscovei, urmărind mai ales problema informației și documentației tehnico-stiințifice. Începând cu oamenii de știință și terminând cu tehnicienii din uzină, toți se informează sistematic, temeinic de tot ce este nou în știința și tehnica sovietică și mondială, de experiența înaintată, de aplicarea practică a tehnicii noi.

Instituțiile de informații științifice al Academiei de Științe a U.R.S.S., este creat de numai 3 ani. Cu toate acestea, prin revistele de referență pe care le editează, prin materialul pe care-l primește din toate țările (10.000 colecții de reviste în 42 limbi) s-a impus ca unul din cele mai bune din lume.

Biblioteca Centrală de Stat „V. I. Lenin” este una din cele mai mari biblioteci din lume. Ea are un fond de 18.600.000 exemplare (cărți, colecții de ziare și reviste) care, așezate una lângă alta, s-ar întinde pe o distanță de 220 km. În cele 12 săli de lectură, o zi zilnic peste 900-1.000 de cititori, cărora le este asigurată cea mai bună servitoare, complet mecanizată. Săli de lectură sunt organizate pe ramuri ale științei și tehnicii.

Multe și importante sînt marile biblioteci tehnice ale Moscovei.

În primul rând, trebuie menționate serviciile de abonamente ale bibliotecilor, care printr-o ordoare cetățean de pe înțelesul Uniunii Sovietice orice carte sau revistă de care are nevoie.

Pentru a pune la dispoziția cititorilor o documentație completă, bibliotecile organizează pe scară

largă traduceri din literatura străină.

În cadrul bibliotecilor de acest gen, se acordă o grijă deosebită oamenilor de știință și tehnicienilor de valoare. În toate funcționează săli speciale de lectură pentru oameni de știință, profesori universitari, tehnicieni și aceste săli sînt totdeauna pline.

Acest sistem complex de răspundere a cărții și de informare științifică este organizat atât pe scară departamentală, cât și la locul de muncă, în uzine. Așa de exemplu, Ministerul Industriei Chimice al U.R.S.S., în afară de activitatea de informare tehnică pe care o duce prin organele și institutele sale, are o Bibliotecă centrală aprovisionată la zi cu toată literatura chimică și care constituie unul din factorii de seamă ai răspîndirii tehnicii înaintate în sector, ai organizării și îndrumării sutelor de biblioteci de uzină.

Combinatul Chimic Litseansk este una din marile construcții ale comunismului, care lăurează agricultura sovietică și țările de democrație populară zeci de mii de tone de îngrășăminte minerale. Deși a intrat în funcțiune de numai câțiva ani, el are de pe acum o bibliotecă de 25.000 exemplare, aprovisionată la zi cu toate noutățile literaturii mondiale de specialitate.

La o activitate de informare tehnică și științifică de asemenea proporții, rezultatele nu întârzie să se arate.

Omul de știință, inginerul, tehnicianul sovietic, care sînt cititorii obișnuiți ai acestor complexe rețele de informare științifică și tehnică, ce nu-și interzic activitatea de documentare nici pe escalatorul metroului, fransun cunoștințele acumulate în producție, fac ca știința și tehnica sovietică să atingă cîmăi tot mai înalte.

CONSTANTIN TACHE

Muzica populară rominească este foarte apreciată în Uniunea Sovietică

— De vorbă cu Nicușor Predescu —

S-a întors de curînd din Uniunea Sovietică orchestra de instrumente populare de sub conducerea lui Nicușor Predescu. Timp de mai bine de două luni formația a dat concerte în numeroase orașe sovietice.

Am străbătut o suprafață aproape dublă cît cea a țării noastre. Gîndiri-voi numai: cele două extreme ale distanței pe care am parcurs-o au fost orașele Gorki și Chișinău. Primul e situat pe Volga, al doilea — aproape de Nistru. Cred că nu mai este necesar să adaug nimic — încheie zînd Nicușor Predescu.

— V-aș ruga să ne împărtășiți câteva din impresiile pe care le-ați cu-

voluminos care cuprinde ziare, fotografii, diplome de onoare.

— Este materialul documentar?

— Intr-un fel — recunoaște zîmbind violonistul. M-am gîndit că ar fi interesant să cunoașteți nemijlocit părerile publicului sovietic. Iar în ceea ce privește acest material mă ajută să fac puțină ordine în cronologia, în sistematizarea faptelor.

Răspund cu interes zărele. Fără excepție, și „Gorkovskaia Pravda” (regiunea Gorki) și „Kurskaia Pravda” (regiunea Kursk) și „Rabocii kraii” (regiunea Ivanovo) și „Severnii rabocii” (regiunea Iaroslavl) și „Moldova socialistă” închină rînduri

Ca pretutindeni și în orașul Kursk primire călduroasă, prietenească

les în recentul turneu, să ne vorbiți de interesul pe care publicul sovietic l-a manifestat pentru muzica noastră populară.

Înainte de a răspunde, Nicușor Predescu pune pe masă un pachet

oasepești romini s-au bucurat de o pline de căldură, de interes prietenețesc ansamblului din Republica Populară Romină. Muzicienii de valoare, printre care A. Aleksandrov, semnează articole elogioase la adresa muzicii populare rominești, a măiestriei interpretative a solistilor ei.

— Nu știu rusește aproape deloc, dar mie articolele acestea, diplomele de onoare, dedicațiile de pe fotografii îmi vorbesc altfel decît prin cuvinte.

După o scurtă pauză, Nicușor Predescu adaugă:

— Vreau ca în cîțva timp să le pot citi și înțeleg singur. Mărturisesc că ele sînt un bun stimulente ca să înveț să citesc și să înțeleg mai bine limba pe care am îndrăgit-o atîta.

Ceea ce a adus cu sine conducătorul ansamblului, poate fi numit pe drept cuvînt o mică arhivă a prieteniei.

— Și acum, revenind la întrebarea pe care mi-ați pus-o, aș avea multe de povestit. Vă avertizez însă că dacă n-o să interveniți și o să mă lăsați să vorbesc, o să fie un adevărat monolog.

— Foarte bine, există monologuri celebre...

— Mă încurajați? — rîde Nicușor Predescu, care continuă apoi să ne povestească: „Imi vine la fel de greu să aleg ce a fost mai important, fiindcă totul îmi pare important, impresionant, semnificativ. Nici faptul că s-au petrecut în locuri și la perioade de timp diferite nu contribuie mult la sistematizarea impresiilor.

— Aveți perfectă dreptate. În astfel de cazuri cronologia nu este întotdeauna un criteriu.

— Sigur că nici unul dintre noi nu

vedea adesea ștergîndu-și pe furis lacrimile. Cît putea să cîștige o femeie în vîrstă care lucra ca paznic? Și atunci, căteia rămăși bun de la școală. Katea Filipova păși pentru prima dată pe treptele clădirii înalte de cărămidă de pe malul rîului Moscova a fabricii de dulciuri „Krasnii Oktaber”.

După două luni, Katea fu mutată de la împachetarea manuală la automatul de preambulare. La început, fetei părea-i era teamă de mașina care i se părea o obiect înșelător, fermecător. Dar zilele treceau și Filipova începuse să minuiască cu îndemnare automatul. Maistrul o lăuda adesea. Numele Katei Filipova era pomenit printre numele celor mai bune lucrătoare ale secției, iar în toamna anului 1953 primi conducerea brigăzii de tineret.

Trei milioane și jumătate de cutii de bomboane peste plan! Acesta e rezultatul muncii brigăzii în timpul de trei ani în acest rîmîmp. Tinerii conduși de Filipova au ambalat două miliarde de bomboane, adică, cîte o bomboană pentru fiecare om de pe planeta noastră.

Guri Ciornii dăruiește patriei sale două școli

Katea Filipova și Guri Ciornii nu s-au întîlnit niciodată și poate nici măcar n-au auzit unul de celălalt. Dar pe ei îi unește generozitatea cu care dăruiesc bogățiile „lor” poporului.

Guri Ciornii, șeful rafinăriei de la uzina „Kirov” din Saratov, privea adesea print-o fereastră colona înaltă unde se făcea distilarea primară. Aici, pe lângă alte produse, se mai putea obține sau numai petrol lampant, sau numai combustibil Diesel. În cazul cînd se alegea combustibilul Diesel, petrolul lampant rămînea în colona și, pe măsură ce se acumula în cantități mai mari, era stînjînit și funcționarea normală a instalației. De aceea, trebuia redusă alimentarea cu țite, ceea ce ducea la scăderea productivității. Inginerul Guri Ciornii căuta de multă vreme o soluție pentru înlăturarea acestor neajunsuri.

Intr-o zi geroasă de decembrie, Ciornii observă că coloana de vaporizare lucrează aproape în gol. Controlînd indicațiile aparatelor de măsurare, el găsi, în sfîrșit, soluția mult căutată. Dacă, lucrînd pentru obținerea petrolului, coloana de vaporizare nu este încărcată, însemnă că petrolul ar putea fi scos direct în refrigerent, iar de acolo în rezervor, ocînd coloana de vaporizare, iar prin ea va trece în acest timp combustibilul Diesel. Astfel se obțin dintr-o dată două produse. Pentru aceasta era nevoie de o transformare neînsemnată: să construiască încă o conductă pentru eliminarea petrolului direct în refrigerent.

Cîte o bomboană pentru fiecare locuitor al pămîntului

Pentru Katea Filipova anul 1947 fusese deosebit de greu... Abia amuțise bubulit tunurilor. Viața era grea. Mama ei se străduia să-și păstreze țaria sufletească, dar Katea o

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanț în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

În aceste zile, cînd întreaga opinie publică științifică felițată cu căldură pe laureatul premiului Nobel, se cuvine să pomenim și despre celelalte lucruri ale multilaterale sale activități. N. N. Semenov a participat cu uriașă energie și entuziasm la organizarea unor instituții de cea mai mare importanță din țara noastră, cum sînt Institutul de fizică din Harkov, insti-

tutele de fizică din Dnepropetrovsk și Tomsk, laboratorul de fizică din Leopolovsk și Nernst, Frédéric și Irène Joliot-Curie... Iată însă, departe de a fi completă, a savanților cu renume mondial, laureați ai premiului Nobel în domeniul chimiei. În prezent, Academia de Științe a Suediei a decernat premiul Nobel în domeniul chimiei academicianului sovietic Nikolai Nikolaevici Semenov pentru remarcabilele sale lucrări în domeniul studierii mecanismului reacțiilor chimice.

Numele acad. N. N. Semenov, creator al teoriei moderne a reacțiilor în lanțuri, a cărei parte integrantă importantă o constituie teoria așa numitelor reacții cu lanțuri ramificate, descoperite de el, este cunoscut departe peste hotarele Uniunii Sovietice. Această teorie reprezintă generalizarea genială a extrem de bogatului material experimental acumulat în decurs de multe decenii. Alături de teoria inflamabilității gazelor, elaborată de asemenea de N. N. Semenov, această teorie stă la baza cunoștințelor noastre cu privire la desfășurarea proceselor chimice, inclusiv a acelor procese atât de importante din punct de vedere practic, cum sînt procesele prelucrării chimice a petrolului și a gazelor naturale, ale ardierilor în motorul cu combustie internă și în motoarele cu reacție.

Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

În aceste zile, cînd întreaga opinie publică științifică felițată cu căldură pe laureatul premiului Nobel, se cuvine să pomenim și despre celelalte lucruri ale multilaterale sale activități. N. N. Semenov a participat cu uriașă energie și entuziasm la organizarea unor instituții de cea mai mare importanță din țara noastră, cum sînt Institutul de fizică din Harkov, insti-

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

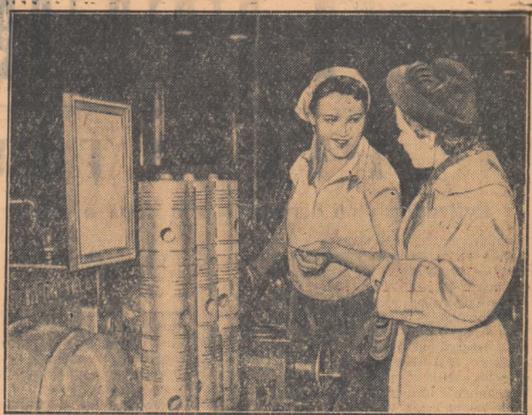
— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

În acest număr:

- Cezar Petrescu: Filiațiun
- Viorel Cosma: Cvartetul „Komitas”
- V. Pimenov: „Titanic-vals” pe scenă Teatrului Central al Armatei Sovietice. (pag. 77)
- A. Karamșev: Toamna în colhozul „Rossia”
- Ivan Gorelov: Salcia de lingă drum (pag. 111)
- General lt. rez. Ilie I. Crețulescu: O inițiativă istorică a Uniunii Sovietice.
- F. Orehov: Lumi și umbre în sala Adunării Generale O.N.U.
- I. Ognev: Agresiunea împotriva Egiptului și economia Europei occidentale. (pag. 147)

Vizitele prieteniei

Numeroase grupuri de turiști sovietici au vizitat în ultimul timp țara noastră. Cu acest prilej ei au legat prietenii, s-au interesat îndeaproape de realizările poporului nostru.

În clișeu: La uzinele de tractoare „Ernst Thälmann” din Orașul Stalin, ingineră sovietică Z. Lebedeva s-a împrietenit cu muncitorul M. Gotschling, care lucrează la un strung sovietic

„Mulțumim metalurgiștilor”

La „Azovstal” s-a primit o scrisoare. Ea a parcurs un drum lung. Oamenii care au scris-o trăiesc în căldura lăii capăt al Ucrainei, în colhozul „Kaganovici”, din raionul Sekireansk.

„Anul trecut am folosit pentru prima oară pe cîmpurile noastre îngrășămintele de fosfați de zgură produse de uzina „Azovstal” — scriu președintele și agronomul colhozului. — Cu ajutorul acestor îngrășăminte am reușit să obținem o recoltă de sfeclă de zahăr remarcabilă în raionul nostru: 341 de chintale la hectar, de pe o suprafață de 190 de hectare. În acest succes este cuprinsă și o parte din munca voastră, pentru care colhoznicii mulțumesc metalurgiștilor”.

Uzina primește o mulțime de scrisori ca aceasta. Scriu colhoznici din diferite colțuri ale Ucrainei și R.S.F.S.R. Și toți încheie la fel: „Vă mulțumim, dragi tovarăși metalurgiști!”

Uzina „Azovstal” este vestită pentru producția sa de metal. Șinele multor mii de kilometri de cale ferată au fost fabricate aici, în cea mai mare secție de fier profilat din țară. În ultimul timp popularitatea uzinei-gigant a crescut și mai mult. În urma punerii în funcțiune a sectorului de măcinare a zgurii din secția cuptoarelor Martin, întreprinderea a devenit furnizoare multor colhozuri, sovhozuri, stații experimentale agricole.

„Nu departe de Kerci se află zăcămintele de minereu Kamîș-Burun cu rezerve uriașe de minereu de fier. Zăcămintele din Burun au însă un mare neajuns — conțin cantități mari de fosfor. Fosforul este un dușman al calității oțelului. Pentru a ușura lupta oțelurilor de la „Azovstal” împotriva fosforului, a fost construită o secție, unică în Uniunea Sovietică, înzestrată cu uriașe cupatoare Martin basculante. Din aceste cupatoare poate fi evacuată mai ușor zgura în care trece fosforul în timpul procesului de topire. Din secția cuptoarelor Siemens-Martin cupe mari transportă cîte

100 de tone de zgură. În niște gropi speciale „berbeci” uriași de cîteva tone zdrobesc blocurile, iar electro-magneții puternici scot din zgura sfărîmată rășniștele de metal, care sînt rețopile. Bucățile de zgură sînt apoi transportate în buncarele morilor, pentru prima măcinare. După măcinarea a doua, zgura este transformată în făină de fosfor foarte fină.

În turnurile uriașe ca de siloz se păstrează cîte 15.000 de tone de făină de fosfor. De aici ea este dusă în torent nesfîrșit spre mîștile de ambalaj. Aceste mîștile umplu cu o țeută-lă umitoare pachete de cîte 50 de kilograme. Mașinile sînt deservite de cîte doi oameni într-un schimb. Pachetele sînt duse pe o bandă transportoare și apoi urcate în vagoane de cale ferată.

„...Inima” sectorului de măcinare a zgurei este tabloul de comandă. O scară îngustă de metal duce la etaj, într-o sală mare cu ferestre largi prin care se vede peisajul mării și giganticii uzine. Prima impresie e că te afli la punctul de dispeceri al unei întreprinderi uriașe. Îți fug ochii privind la numeroasele becuțe verzi și roșii, la schema complexă a tabloului de comandă. Toată această împărăție a automatizării o comandă un singur om care în orice clipă știe ce se petrece în cele mai îndepărtate colțuri ale secției.

În sectorul de măcinare a zgurei lucrează puțini oameni. Dar acest mic colectiv este conștient că lucrează într-un sector important al luptei pentru avîntul continuu al agriculturii. Anul acesta, sectorul de măcinare a zgurei va produce 340.000 de tone de făină de fosfor. Colectivul s-a angajat să mai dea peste plan 10.000 tone. Această cantitate este suficientă pentru o suprafață de peste un milion de hectare. Posibilități nesecate deschide fosforul îngrășămintelor minerale la semănăturile de porumb. Cu alte cuvinte, anual se pot obține suplimentar cîteva milioane de chintale de zahăr și sute de mii de tone de porumb.

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

— Cu fiecare an ce trece ne convîngem tot mai mult de însemnătatea cu adevărat revoluționară pe care o prezintă teoria reacțiilor în lanțuri în dezvoltarea științei și tehnicii. Acum se știe că nu numai reacțiile de oxidare, halogenare și cracare sînt reacții în lanțuri ramificate, ci și multe din cele care erau considerate reacții chimice simple. Mai mult decît atât, se știe că conform mecanismului reacțiilor în lanțuri ramificate, se desfășoară reacțiile legate de fisiunea nucleului atomic...

LITERATURĂ-ARTĂ-ȘTIINȚĂ

FILIAȚIUNI

Reflecțiile unui scriitor român după o călătorie în Uniunea Sovietică

Intodeuna a existat și va exista întodeuna în literatura universală un proces de pătrundere și de influențe de la popor la popor.

O circulație pe principiul vaselor comunicante.

Poate mai mult chiar! O permanență omoasă. O infiltrație reciprocă, nepremeditată, nedirijată în vreun fel ori altul, subtilă și realizată de sine, după anumite înrudiri și atracții, după anumite componente structurale și anume ambianțe fizice, psihice, geografice, istorice, etnice, folclorice și așa mai departe, pe o gamă infinită. O infiltrație reciprocă, dictată și realizată de cerințele și de legile vieții sociale și istorice, de evoluția condițiilor economice, de imperatiile progresului.

Procesul acesta de pătrundere și de influențe de la popor la popor, a dat naștere la ceea ce originalitatea și specificul național? A lăsat el vreodată caracterul particular al vremii literare, accentul, timbrul său deosebit?

Dimpotrivă, a înlesnit fiecarei literaturi să-și găsească mai grabnic și fără de greș accentul său propriu, ceea ce s-a fișecă, locul său de drept — mai modest sau mai important, după puteri — în literatura universală.

Destul a ne gândi la romantism. Fără îndoială că romantismul a răspuns unor anumite împrejurări istorice, sociale și politice, de ordin mai general, pentru întreaga omenire. Dar a existat un romantism german, altul rus, altul englez, francez, italian, polonez, român... Fiecare, cu un caracter propriu, stabilind tocmai prin această diferențiere sincronizată în timp, specificul particular al unui popor delimitat în spațiul său geografic.

Iar realismul, realismul critic, demascator și acuzator, care a urmat romantismului ca o fișecă reacție, nu confirmă oare cu aceeași vâdită claritate, aceeași incontestabilă diferențiere specifică de la popor la popor, de la literatură la literatură? Că deosebire între Stendhal, Balzac, Flaubert, Manassés sau Alphonse Daudet; și între Gogol, Dostoievski, Turgheniev, Salici, Cehov sau Maxim Gorki din prima fază a tinerității; că deosebire între așeză și între englezii Dickens, Thackeray, Meredith sau Thomas Hardy, Wells sau Bernard Shaw, bunaoară!?

S-au ignorat unii pe alții? Nu! Și citeau reciproc operele. Unii s-au și cunoscut personal. Mulți au purtat dependență, au scris pentru cititorii din patria lor despre opera și aspirațiile marilor contemporani de peste hotare, au recunoscut că aceste opere și aceste aspirații le-au dat de gândit și i-au îndemnat să-și revizuiască anume puncte de vedere din propria lor operă; dar rușii au rămas ruși, francezii francezi, englezii englezi, scriitorii autentici ai patriei și popoarelor lor.

Astfel, sub acest aspect deci, orice influență, ori de unde ar proveni din fost și au rămas binevenite.

Ele au însemnat și însemnă un element de stimulare. De clarificare. De diferențiere a felurilor experienței îndrute ori nu cu cele proprii, din care scriitorii își asimilază ceea ce i se potrivește temperamentului său, viziunii sale și tradițiilor literare din patria sa; lepadând instinctiv, ca printr-un reflex de apărare, tot ce e predestinat să rămână veșnic străin de el și de poporul său.

Un element de progres așa dar, de adâncire, de verificare, sub semnul celor mai fecunde primenii și al afinităților electice, care afinități electice de fapt nu sunt primenii individuale, ci peștele capul său, al scriitorului, și peștele elementa sa trecere prin viață, exprimată, sintetizată, definită în realitate afinitățile electice de ordin mult mai general și mai permanent, de la popor la popor; atracțiile și înrudirile dintre popoarele respective.

Aceasta, spre deosebire de imitațiile desarte, artificiale, arbitrare, fără aderență la realitățile istorice și sociale ale poporului tău. Spre deosebire de anumite mode adoptate din snobism sau din mimetism literar, cum s-a întâmplat și în România pe ici pe colo, la începutul veacului nostru, ca și în Rusia țaristă cam în același timp, când unii poezi în special, neavând curajul să privească realitatea în față, să-i descifreze semnele viitorului în gesturile și să le interpreteze, se refugiau în formalism, în decadentism, în supra-realism, în dadaism și alte răpăsite „isme” de tristă memorie, împotriva cărora Maxim Gorki a dus o altă de înverșunată luptă, cu atât de salvatoare rezultate. Ce-au lăsat în urmă acești searbei imitatori? Unde le e opera lor cu rădăcini adânc înfrupte în pământ și în realitățile patriei lor? În viitorul acestor realități ce se pregăteau să vină și veneau cu pași giganti?

Neant!

S-au eliminat singuri din istoria literară a poporului lor, fiindcă singuri s-au instrăinat de viață și de popor, de viitorul care i-a lăsat în urmă.

Astfel de nocive și condamnabile fenomene literare — așa zice de „aberații literare” — în contrast cu influențele tonice ale literaturilor sănătoase și ale schimbărilor dintre literaturile ce pornesc de la popor și se pun în slujba popoarelor — au constituit substanța a două prelegeri rostite la Universitățile din Leningrad și din Moscova, în fața unor săli arhiplute de studenți, cu prilejul recentele mele călătorii în Uniunea Sovietică. Iar chipul mai mult decât călduros cum au fost înfrumusețate aceste constatări, întrebările și discuțiile iscate cu acest prilej, observațiile pline de agerime, confirmările, însuflețite de judecări deosebite de mature, interesul dovedit în unanimitate pentru problema traducerilor și schimbărilor literare, mă obligă, îmi impun imperios să aduc și la cunoștința cititorilor români măcar o parte din toate reflecțiile și concluziile acestor dezbateri. Căci depășesc cadrul strict literar și oarecum strict profesional, care interesează

acad. CEZAR PETRESCU

un scriitor ce și-a consacrat în ultima vreme o mare parte a muncii sale de creație stilizării de traduceri din literatura realistă critică rusă sau din literatura realistă socialistă sovietică. Ele punese și pun problema afinităților electice dintre popoarele noastre; problema înrudirilor de condiții istorice, economice, sociale și politice din trecut și din prezent, ce explică numai în subsidium, ca o consecință, interesul lectorului și al scriitorului român de ieri și de azi pentru literatura clasică rusă de ieri și pentru literatura sovietică de azi, în măsura în care literatura oglindește realitatea, viața, înrămurările și aspirațiile sociale. Căci nu era și nu este vorba numai de înrămurări întâmplătoare a cutărui scriitor clasic rus de ieri sau a cutărui scriitor sovietic de azi asupra cutărui scriitor român. Ci e vorba de înrămurări orientării în ansamblu a literaturii ruse și sovietice, a bogatului său conținut de idei și de sentimente, a umanității sale, care își trage seva din legătura strinsă a literaturii și a scriitorilor, cu lupta pentru progres și pentru libertate a poporului.

Într-o din această pricină, influența literaturii ruse, clasice și realistice critice nu a fost incidentală în trecut și ea nu a rămas incidentală nici astăzi; din această pricină se înfățișează ca un întreg capitol de istorie literară, din care voi cita doar câteva momente demonstrative, după textul prelegerii rostite la Universitățile din Leningrad și din Moscova.

Lăsând la o parte legăturile mai vechi, îndepărtate cu secole de noi, lăsând la o parte opera și activitatea mitropolitelor cărturar Petru Moșila, opera și activitatea culturală a spătarului Nicolae Milescu sau a lui Dimitrie Cantemir, care aparțin în egală măsură istoriei noastre culturale ca și istoriei culturale ruse — ba chiar istoriei culturale europene în cel mai cuprinzător înțeles al cuvintului; — lăsându-le deci la o parte din pricina lipsei de spațiu, mă voi mărgini la evocarea unei epoci mult mai apropiate de literatură și de cultura contemporană.

Și într-o simplificare, citez textual din mai sus amintita prelegere, alinațiile care pun în același timp altă problema influențelor, et și problema traducerilor.

„Apropiindu-ne de timpurile mai dincoace — spuneam în această prelegere — elementele de afinitate dintre literatură clasică rusă și literatura română se prezintă sub alt aspect.

La rezultatele sint de altă natură. Depășesc cazurile individuale. Iată o extindere cu semnificație mai generală și mai profundă. Constituie oarecum premisele, terenul pregător al realităților actuale.

De la 1840 poetul român Alexandru Doinici, după ce-l cunoscuse personal pe Pușkin în surghiunul său din Chișinău și după ce-i lălmășise câteva poeme în stihuri românești, apare în istoria literară a patriei noastre cu un volum de fabule sub vâdită influență a lui Krilov. Influență vâdită, dar care nu l-a instrăinat însă cu nimic de esența specifică a poporului nostru. Nu l-a instrăinat de viziunea experților de viață ale acestui popor biniuit și oropsit popor, așezat în calea vintozelor și „rautăților” cum se rostea cândva un bătrîn cronicar moldovean. Nu l-a instrăinat nici de concluziile acestor experiențe exprimate în filozofie, în ironie și amară zice băștinăse; nici de culoarea autentică a graiului și poporului de obșire.

Cum în aceeași vreme, Constantin Negruzzi, alt cunoscut personal al lui Pușkin, alt admirator și traducător al operelor sale în aceeași împrejurări, în minunata povestire istorică „Alexandru Lăpușneanu” se dovedește tot atât de fericit inspirat de la proza și de la dramaturgia sobră, realistă și neolătită de timp a marilor scriitori rusi. Influențat de sugestiile respective ale lui Pușkin, dar referindu-se la realitățile patriei și poporului său: Constantin Negruzzi a știut să caute și a izbutit să descopere în paginile cronicilor din trecut istoric al Moldovei elementele cele mai caracteristice pentru a identifica simptomele înabusitului revolte ale mulțimilor; a știut și a izbutit să facă apel la expresivul grai popular cu accentul arhaic, dozat exact în măsura impusă de subiectul și de epoca istorică în care se desfășură acțiunea. Astfel, ca și proza lui Pușkin în patria sa, proza lui Constantin Negruzzi, prin acesă însușiri de artă sobră și de umanism, supraviețuiește astăzi în literatura română mai proaspătă și mai nealterată decât cea a altor contemporani. Neaparinținând nici unei mode elenice, ci realității și poporului, a supraviețuit și tuturor modelor, pentru a rămâne o operă clasică a poporului.

Iar de la acești doi contemporani și admiratori ai lui Pușkin până la opera lui Mihail Sadoveanu, desigur cel mai mare prozator român și unul din cei mai mari scriitori europeni de astăzi, cu începuturile literare sub semnul lui Gogol din „Taras Bulba” și sub semnul lui Turgheniev, aceste înrămurări progresive se pot preciza și urmări din ce în ce mai ușor fiindcă apar din ce în ce mai accentuate. De parte de a avea un caracter exterior și formal; de parte de a se vădi ca efectul unei fascinații momentane și ca rezultat unei contagiuni literare; — ele au luat și au păstrat un caracter mult mai profund și mai semnificativ.

Devedeau că sînt rezultatul unui proces de pătrundere organizat.

Intr-adevăr, apropiata înrămurare în etapele de evoluție istorică și socială; aproximativă analogie de situații și de antagonisme sociale; sincronismul și simetria acesorași cauze care produc aceleași efecte; toate împreună au făcut scriitorului român să regăsească în marile scriitori ai realismului critic rus accentul just al propriei sale

opere la care năzuia și care se cerea desăvârșită.

N-a fost așa dar o influență care să instrăineze cumva scriitorul român de realitățile creației sale, de realitățile patriei sale și ale lumii sale. De misiunea sa scriitoricească.

N-a fost o influență care să-i năducească pe dinăuntru ochiiu amăgitoarele și peridele miraje estetizante cum se rostogolesc orbite din zbor ciocirile, cînd le așterni pe pământ o sculptoare oglindă care a furat și a absorbit razele soarelui.

Ci dimpotrivă, l-a îndemnat pe scriitorul român să se păstreze pe pământ; l-a ajutat să vadă mai clar și să simtă mai adînc aceste realități terestre, care reprezintă viața, viața autentică, nu meșteșugite incantațiuni de vocabule sonore.

Terminul folosit mai sus „să regăsească în marile scriitori ai realismului critic rus accentul just al propriei sale opere” — n-a survenit așa dar întâmplător aici.

E premeditat.

A fost chibzuit și drămuluit, ales numai după îndelungă drămuluire și chibzuire, fiindcă mi s-a părut că e singurul termen, singura formulare care se potrivește pentru a explica această generoasă și fecundă influență, recunoscută și afirmată de toți criticii și istorografuli literari, din nelierec însă fără cuvenită analiză și explicație a fenomenului.

Ca scriitor român care am trăit fenomenul din înăuntrul procesului de creație, mă voi încumeta să încerc a suplini cu această lacună. Și mă încumeta a crede că și cititorul va fi de îndată de aceeași părere, de oarecum nu e vorba de o opinie abstract formulată, ci de un fenomen trăit și recunoscut nu odată și de alți scriitori români.

Dacă pentru Alexandru Doinici și pentru Constantin Negruzzi, scriitorii din prima jumătate a celui de-al treilea veac, cunoașterea limbii ruse și faptul că au avut norocul să cunoască amindoi cîndva, din întâmplare pe Pușkin, pentru a rămîne pînă la sfîrșitul vieții impresioniști ca toți contemporanii de prestigiu auceritoarei sale personalități; dacă astfel de amănunte ar putea apărea ceteratocului bănuelnic tot atleia conjuncturi accidentale, strict subiective, care nu demonstrează nimic și nu îngăduie o generalizare; pentru ceilalți scriitori români, din generațiile mai dincoace, fenomenul e degajat de asemenea considerăți individuali și de asemenea rezerve susținoase: „S-a întâmplat”. Explicabil: l-au cunoscut pe Pușkin. Au fost impresioniști de Pușkin. Nu s-au putut elibera de fascinația lui Pușkin” etc.

Aceste contra-argumente, pe care românul le numește în „căută nou în papură”, îie „a împărți firul de păr în patru” — cad de la sine.

Căci aproape toți scriitorii proeminenți ai generațiilor urmase — dacă nu toți — erau departe de a mai cunoaște limba lui Turgheniev, a lui Dostoievski, a lui Tolstoi, a lui Cehov ori a lui Gorki; și cu atât mai puțin de a-i cunoaște personal. Aproape toți — dacă nu toți — ajungeau la operele marilor realități ruși pe calea lozilor și îngrăta a traducerilor franceze sau germane, adeseori amputate, delormate, grabite, improvizate, după interesul și poia editorilor, pentru care cartea era numai o mară de desface urgentă, pînă ce nu i-o lua înainte concurențul de peste drum.

Și totuși, de îndată, — oricît de fidele, de pale și de mutilate se înmoldau a fi aceste traduceri — de îndată scriitorii români regăseau în ele un accent cunoscut.

Ceva de la noi, de-acasă.

„TITANIC-VALS” pe scena Teatrului Central al Armatei Sovietice

VL. PIMENOV

Teatrul Central al Armatei Sovietice a inaugurat actuala stagiune cu comedia „Titanic-vals” a dramaturgului român Tudor Mușatescu.

Scrișă încă în anul 1932, această comedie care ironizează cu multă înțele moravurile societății burgheze și-a păstrat pînă azi întreaga savoare și a acuită satirică.

Teatrul Central al Armatei Sovietice a apreciat piesa ca o reșita comedie de moravuri, în care lirismul coexistă alături de satiră, în care detaliile vieții cotidiane dezvăluie adîncurile psihologice omenești, în care temperamentul viot, sudic al personajelor, construite cu un lin amor, contribuie la acuitatea desăsurării conflictului.

Centrul de idei, central artistic al spectacolului îl constituie Spirache — personaj excelent interpretat de actorul K. Nasonov. Spirache lui Spirache, îndoită cu supunere sub grîndina de reproșuri, jigniri, glume și remarcări răutăcioase pe care cei ai casei le revarsă asupra-i, în comparație cu ochii lui viot și streți, comparat de înțeleși, alcătuit de contrastul specific comediei în care acest personaj, aparent neînsemnat, conduce de fapt neobservat întreaga intrigă.

Iată-l pe Spirache luindu-și palaria veche semîndu cu un cub și țesînd din eaș. S-a dus probabil în parc să-și citească gazeta — declară cu nepăsare neavășă. Văzîndu-l însă cu căci superioară își privește conștient, cum își freacă pe tîcute minile de parcă ar fi luat o hotărîre importantă, cum atînge ușor și complice amărul Genei, spectatorul înțelege Spirache pune ceva la cale, ceva care să-i ajute pe cei din jurul său să-și făurească fericirea mult visată.

K. Nasonov s-a integrat veridic și deplin rolului acestui „umanist de provincie”, reîlind cu măiestrie principalele trăsături ale personajului, printre care dragostea de muncă, credința că munca și cinstea sînt de despărțit. Pe Spirache nu-l bucură a

Motiv de toamnă

Se revarsă-n aurul grădii
Cerul de octombrie senin,
Fosnetul fierbințe al luminii
Are miros de bușten și vin.

Mai întunecate-s lacurile, luna,
Cîmpurile verii-mai brumate
Și spre zări în stoluri trec într-una
Ultimele berze-ntrizate.

Pleacă sturzii verii-n altă parte
Și rămîne tot belșugul urma lor,
Chiar de cade frunza, pin-departe
Toamna-duce fericirea tuturor

Crîngu-și umflă pinzele-n vîntoase,
Iar năgîlul plînge-n stuțăriș
Și regretul pentru zilele frumoase
Incolțește-n suflet pe furîș.

Dar nu-i nici o griji pentru noi
De aduce toamnă-n zare nori de fum.
Dacă-n codri dorm copaci gol,
Dacă-i zloată ori ploaie rece acum.

Cîmpul tot un nou născut își pare,
Curge riu-n preajmă neabătut;
Fericirea noastră-nfloritoare
Intr-o toamnă c-asta a-nceput..

În românește de Emil MANU

Cronica muzicală

CVARTETUL „KOMITAS”

Evenimentul muzical al săptămîinii a fost concertul remarcabilei formații de muzică de cameră sovietice „Komitas”. Măiestria celor patru muzicîeni armeni a impresionat puternic publicul nostru, care le-a făcut o călduroasă și prietenească primire.

Great în anul 1925 la Moscova, cvartetul de coarde „Komitas” și-a dobîndit prețuroa audiorului sovietic. Membrii cvartetului — violonistul Avel Gabrielian și Leo Ogdanjanian, violoncelistul Mihail Terian și violoncelistul Serghei Astamazian erau pe atunci studenți ai Conservatorului de muzică din capitala U.R.S.S. În anul 1935 cvartetul a fost distins cu titlul de colectiv emerit al Republicii Armea, iar în anul 1938 a fost distins cu premiul I la concursul unional. După cel de al doilea război mondial, cvartetul „Komitas” și-a împodărit cadrele cu Rejaf Davidian (vioara II-a) și Henrik Talalian (violă).

Dispunînd de instrumente excepționale (confectionate cu venacuri în urma de celebri lutieri italieni cu Guarnieri și Guadagnini), posedînd un reperoriu vast, de la clasici pînă la moderni (Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, Brahms, Borodin, Ciaikovski, Glazunov, Debussy, Ravel, Miskocski, Prokofiev, Șostakocii) și acind o experiență de peste trei decenii de activitate artistică, cei patru muzicîeni ne-au dovedit în primul concert o pregătire excepțională, o maturitate indiscutabilă și o originalitate captivantă.

Cvartetul „Komitas” este o formație de muzică de cameră ireproșabilă. Echilibrul, sudura, maleabilitatea, stilul, virtuozitatea, sint calități de mult timp depășite. În fața acestei formații stau astăzi probleme complexe de reperoriu modern de subtilități, de sonorități și mai pure, de creație (violin, violoncelistul Serghei Astamazian ne-a prezentat câteva extrem de interesante prelucrări pentru cvartet după melodii lui Komitas).

Primal concert prezentat în sala „Dallés” a cuprins Cvartetul nr. 4 în do minor, opus 18 de Beethoven, Cvartetul nr. 2 în re minor de Eduard Mirzian și Cvartetul nr. 2 în fa major, opus 22 de Ciaikovski. O plăcută surpriză au produs-o suplimentele oferite la insistențele publicului, care

VIOREL COSMA

personaje ale comediei ca Traian, fiul lui Spirache, ofiterul Gigi Stamatescu, agentul electoral Nereea și vecinul lui Spirache nu sînt interpretate suficient de satiric. Interpretul acestor personaje sînt prea îngăduitori cu eroii lor și în locul risului care condamnă, ei nu reușesc să trezească decît zîmbetul ironic al spectatorilor.

Pe de altă parte nici viața zîmbită a funcționarului Dinu și a Genei, fiica lui Spirache, nu a fost redată veridic, în intenția autorului.

La rîndul său, regizorul spectacolului, A. Satrin, a avut intenția să înfățișeze oameni și fapte din trecutul unei foste țări burgheze, dar nu a reușit pînă la capăt. Regia, mai ales în ultimele scene, contrazice adîncul caracter satiric al comediei, pierzîndu-se în cele din urmă în schițări satirice sau de gen izolate, nelegate între ele printr-un fir conducător.

Sub acest aspect, mult mai unitară este munca pictorului scenograf B. E. Ilimov, care a reușit să sezeze nota specifică și în realizarea obșnutei camere de familie burgheză și în prezentarea luxosului apartament al celeștii familii, devenită bogată. Bogăția familiei lui Spirache, așa cum a văzut-o pictorul, păstrează gustul mic burghez al interiorului din primele acte: labouurile ocupă același loc, la locul lor au rămas și perdelele, mișterile, statuetele, ce deosebirea că acestea sînt mult mai scumpe. Iar în curtea bogatei vile, probabil, se plimbă legîndu-se aceeași gîscă ca în primul act, simbol al intereselor meschine ale burgheziei provinciale îmbogățite, care nu vede nimic dincolo de înfîmuratul ei nas.

Spectacolul cu piesa românească „Titanic-vals” prezentată publicului sovietic de Teatrul Central al Armatei cu prilejul Lunii prieteniei romino-sovietice, constituie o mărturie a dezvoltării relațiilor culturale între cele două popoare.

Bogăția de nuanțe, interpretarea adîncă, inteligentă, marea putere de convingere a fiecărui personaj face de nu numai jocul măiestrilor cu experiență să fie interesant, plin de conținut, instructiv, ci și cel al actorilor tineri.

Trebue totuși să aducem teatrului și un reproș: atmosfera lirică pe care regia și actorii o imprimă comediei înăbușă uneori răsnetul satiric al spectacolului. Astfel, de pildă, unele

A. Lepikov „Au fost surprinși”.

Carnet

Aniversarea unui mare compozitor

La 25 noiembrie se împlinesc 100 de ani de la nașterea marului compozitor, pianist și pedagog rus Serghei Ivanovici Taneev.

Născut într-o familie de funcționari pasionați de muzică, tînărul Serghei dovedește de timpuriu înclinații spre această artă. Începînd din anul 1866 el studiază muzica la Conservatorul din Moscova unde, în 1875, absolvă clasele de pian și compoziție ale lui N. G. Rubinstein și P. I. Ciaikovski.

S. I. Taneev devine cunoscut publicului rus cu prilejul primului său turneu făcut prin unsprezece orașe ale Rusiei centrale și de sud, în compania vestitului violonist L. S. Auer.

La numai 3 ani de la terminarea conservatorului, Taneev preia conducerea clasei de armonie și instrumentistică a lui P. I. Ciaikovski, iar după moartea lui N. G. Rubinstein, în 1881, este numit profesor în locul acestuia. Neintrecutele calități de pedagog îi situază pe Taneev printre cei mai mari educatori ai generațiilor de muzicîeni al vremii sale. Între anii 1865—1889 S. I. Taneev este ales director al Conservatorului din Moscova.

Opera sa, pătrunsă de profunde idei filozofice, caracterizată de o profundă măiestrie în tratarea temelor și de o armonioasă dezvoltare polifonică, a primit o elogioasă apreciere din partea marilor muzicîeni ca R. Korsakov, A. Glazunov, cit și din partea membrilor cercului muzical progresist „Beliaev” în care, de altfel, a și fost primit ca membru. Vorbind despre cele noua cvartete ale lui Taneev, cunoscutul muzicîan și compozitor B. Asafiev caracterizează Cvartetul șase ca o cuprindere enciclopedică a măiestriei compozitorului.

Din cele 4 simfonii ale lui Taneev, simfonia în Do minor, creată în 1898, se distinge în mod deosebit ca o profundă expresie a simfonismului clasic rus. În lucrări ca opera „Orestes”, compusă după textul lui Eschil, sau cantata „Ioan Damaskin” Taneev se orientează spre o tematică filozofică și etică, pătrunsă de un profund umanism.

Noi spectacole de balet

Teatrul Mare de Operă și Balet din Moscova pregătește noi spectacole, ale căror premiere vor vedea lumina rampei în prima jumătate a anului viitor. Printre acestea se află și două creații ale compozitorului A. Hacetarean: baletul „Gaiane” care va fi prezentat într-o nouă redactare și baletul „Spartak”, pus în scenă de Igor Moiseev.

Pe scena Teatrului Mare vor fi de asemenea prezentate o serie de creații noi, printre care „Poeta tunetului”, balet realizat de compozitorul Kara Karoov, după romanul cu același titlu al lui P. Abrahams, baletul „În ajun” al compozitorului I. Svarj, realizat după romanul lui I. Turgheniev, „Dunarea albastră”, pe muzică de J. Strauss, după un libret de N. Volkov, „Solveig” pe muzică de Grieg, „Căluțul cocoșat” al tînărului compozitor R. Șcedrin.

Alături de acestea vor fi puse în scenă și baletele pe teme contemporane ca „Fata din Triohorka”, „Pacea va învinge” etc.

Totodată Teatrul Mare a inițiat organizarea unui program de spectacole constînd din balet în-un act, sau din fragmente de balet, la care își vor da concursul mari artiști de talia Galinei Ula-

nova, Olgăi Lepesinskaia, M. Plișkaiia, R. Struckkova, V. Preobrajenski etc.

O piesă postumă a lui Boris Garbatov

Într-un număr recent, revista „Teatrul” publică o piesă postumă a cunoscutului scriitor sovietic Boris Garbatov.

Piesa, intitulată „O singură noapte”, își desfășoară acțiunea în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, într-un oraș așezat.

Conflictul piesei este construit pe lapta între sentimentul dragostei și al datoriei, și reliefează cu măiestrie caracterelor unor oameni sovietici în momentul de răscare al ocupării orașului de către invadatorii jasciști.

Despre unele probleme ale educației muzicale

Într-un număr recent, revista „Neva” publică un articol care dezbate unele probleme ale educației muzicale a tineretului sovietic.

Autorul articolului, compozitorul A. A. Cernov, consideră cultura muzicală deosebit de importantă pentru completarea educației tineretului. Se impune, remarcă compozitorul, ca acum, în preajma celui de al doilea Congres al compozitorilor sovietici, această problemă să fie privită cu aceeași atenție ca și celelalte probleme ale muzicii sovietice. Datoria compozitorilor sovietici nu este numai aceea de a crea opere muzicale noi, ci și aceea de a contribui la educarea gustului pentru muzica bună, la înțelegerea și răspîndirea ei în popor, așa cum au procedat la vremea lor Glinka, Dargomișki, Ciaikovski ș.a. — mari compozitori, dar totodată și mari propagatori al culturii muzicale.

În educarea bunului gust muzical un rol deosebit îl are presa, radioul, televiziunea. Dacă presa de pildă — arată autorul — ar destina acestei probleme măcar o zecă parte din spațiul pe care îl rezervă sportului, publicînd cronici muzicale scrise cu pricepere, așa cum făceau Ciaikovski, Stașov, Serov ș.a., aceasta ar contribui mult la formarea gustului muzical al publicului.

A. Cernov își încheie articolul propunînd să se acorde o mai mare atenție muzicii în școli și activităților colectivelor de amatori, care este bine să fie conduse de către muzicîeni profesioniști, să se caute forme superioare de propagare a valorilor muzicii printre care, în primul rînd, publicarea unor cronici muzicale scrise de persoane competente.

Un laborator original

Pe lângă Academia de științe a U.R.S.S. funcționează un laborator de conservare și restaurare a documentelor și cărților. În decursul activității sale, laboratorul a restaurat un mare număr de scrisori, printre care scrisorile lui Maxim Gorki către Cehov, Treșniou, Romain Rolland, H. G. Wells ș.a., desene ale lui V. Deni și D. Șmarinov, documente din vremea lui Petru I, manuscrise din secolul XVII, pergamente vechi de 7 secole etc.

La tipărirea așezăse „stînce”, care nu mai pot fi citite cu ochul liber, laboratorul folosește metoda fotografică care face vizibil și textul cel mai șters.

O abilitate deosebită acordă laboratorul și prevenirii „îmbolnăvirii” cărților, prin elaborarea de noi metode de păstrare a cărților de valoare, a manuscriselor etc.

Caransebeș

Dorind să contribuie la intensificarea activității culturale a satului lor, intelectuali din comuna Teregovă, raionul Caransebeș și-au propus să urmeze exemplul intelectualilor sovietici din satul Murighino, Consiliul raional ARLUS a sprijinit această inițiativă, punând la dispoziția intelectualilor din Teregovă material documentar. De curând, învățătorii și profesorii, medicii, inginerii agronomi și tehnicienii agricoli din comuna s-au intrunit în cadrul cultural pentru a discuta posibilitatea prelucrării inițiativei intelectualilor din Murighino. Tot Mircea Stanciu, directorul școlii din comuna, Alexandru Blasiu, secretarul statului popular și alți participanți au arătat în cadrul discuțiilor contribuția pe care intelectuali din comuna o pot da la intensificarea activității culturale-educative.

S-a stabilit apoi planul activității viitoare, repartizându-se fiecarei din trei participații sarcina de a răspunde de organizarea unor anumite acțiuni în cadrul căminului cultural. Printre obiectivele planului de muncă se numără: organizarea unor conferințe cu caracter agro-tehnic și de știință popularizată, amenajarea unor expoziții de produse agricole care să ilustreze rezultatele obținute de fructifica recoltelor bogate în urma aplicării procedurilor agricole înaintate. Se prevede, de asemenea, constituirea în cadrul căminului cultural a unui cerc dramatic și a unei brigăzi artistice de cântec.

Pentru o mai bună coordonare a activității intelectualilor din comuna a fost ales un comitet de conducere, care va urmări îndeplinirea sarcinilor înscrise în planul de muncă.

N. PRVU
correspondent voluntar

Făgăraș

În ultimul timp, comisia ARLUS din orașul Făgăraș, au inițiat numeroase manifestări culturale. Seara literară-ghicitoare din lucrările scriitorilor sovietici, organizată de statul popular orășenesc s-a bucurat de multă apreciere în rândul salariaților acestei instituții. Au fost prezentate cu acest prilej fragmente din romanele „Tineră Gardă”, „Mama”, „O pină în departare”, și „Furtuna”.

O seară literară închinată scriitorilor clasici ruși a avut loc de curând în centrul școlar de chimie din localitate. Tot prof. Iulia Frustoc a prezentat „Poveștile unui vinător” de I. Turghenev și „Oblomov” de I. A. Goncarov.

Deosebit interes a suscitat manifestarea organizată de comisia ARLUS de la tribunalul popular al raionului Făgăraș. Tot Traian Din-sarog, care s-a întors recent dintr-o călătorie în Uniunea Sovietică a împărtășit colegilor săi impresii din această călătorie.

Se evine de asemenea subliniat inițiativa comisiei de la Oficiul P.T.T.-raional care organizează cu

regularitate conferințe și discuții asupra evenimentelor petrecute în viața politică internațională.

BUCUR STOICIU
correspondent voluntar

Lugoj

Consiliul raional ARLUS Lugoj a organizat recent în centrul industrial Nadrag o manifestare cu tema: „Pimbari pe harta U.R.S.S.”. Prof. Vasile Popescu, de la școala medie nr. 2 a făcut o prezentare atractivă, însoțită de explicații la hartă, a principalelor centre industriale și culturale din Uniunea Sovietică.

Programul de cîntec sovietice și românești prezentat de corul Casei raionale de cultură „Ion Vidu” din Lugoj, a încheiat această interesantă manifestare.

MIRCEA IORGA
correspondent voluntar

Medgidia

Anul acesta, în raionul Medgidia s-au deschis 21 de cursuri populare de limba rusă, care întrunesc aproape 300 de elevi.

Membrii consiliului raional ARLUS, printre care tovarășii Ion Vizioreanu, Vasile Gheorghieș și alții au acordat un sprijin activ organizării cursurilor. Majoritatea cursurilor au o frecvență bună, lecțiile fiindu-se cu regularitate, la datele stabilite. Cu rezultate deosebite se desfășoară cursurile de la întreprinderea „Gh. Gheorghiu-Dej”, Banca R.P.R., Saneplid din Medgidia.

Faptul că în acest consiliul raional ARLUS s-a străduit să repartizeze la cursuri numai profesori cu o bună calificare profesională și cu experiență pedagogică, a dus la o îmbunătățire simțitoare a procesului de învățămînt, prin ridicarea nivelului predării.

GH. STATE
correspondent voluntar

Programul Casei Prieteniei
Romino-Sovietice A. R. L. U. S.
din Capitală

între 23—29 noiembrie

23 noiembrie: conferința „O nouă inițiativă a guvernului U.R.S.S. în problema dezarmării și micșorării încoadării internaționale”. 24 noiembrie: conferința tot Alex. Francenco, locuitor al ministerului metalurgic și industriei constructoare de mașini „Tehnică nouă în industria metalurgică și construc-torie de mașini din U.R.S.S.”. 25 noiembrie: Zi de odihnă în colectiv, organizați în cîntec frantuzilor în produc-tia din întreprinderile raionului. 26 August, 26 noiembrie: conferința tot Pavel Gh. Vuza, prim locuitor al procurorului general. 27 noiembrie: Declarația guvernului sovietic cu privire la relațiile dintre U.R.S.S. și celelalte țări socialiste. 27 noiembrie: Program de cîntec și dansuri românești și sovietice prezentat de formațiunile artistice ale Ministerului Căilor Ferate. 29 noiembrie: Adunare festivă cu prilejul împlinirii a 36 de ani de la constituirea R.S.S. Armene.

Urmașii Lagazei

În valea pitorească a râului Alazan, strălucită de dealuri, e totdeauna apă și căldură din abundență. Mai ales primăvara, Alazanul, debocăie liniștit, se revărsa formînd lacuri și bălți. Această climă este prielnică creșterii bivoliților.

Totdeauna, bivoliul a hrănit pe locuitorii acestei părți a regiunii Kabuli. Încă din timpuri vechi, acest locuri li se zicea „Kambavani”, după numele bivoliților Kambechi.

Acum 20 de ani, s-a organizat în satul Djaparidze prima fermă de bivoliți. Pe atunci nu se bănuiau marile avantaje pe care le va aduce creșterea bivoliților. Forța acestui animal, care nu necesită îngrijire specială, este egală cu forța a doi boi. El dă și o cantitate de carne de două ori mai mare decît vaca. Din laptele gras de bivoliță se obține un iaurt albit de dens încît îl poți tăia cu cuțitul.

Se poate spune că bivolița Lagazea este întemeietorul cirezilor de pe Alazan. Lagazea a produs destul în acești ani. Din laptele ei s-au fabricat la unitățile colhozului trei tone de unt. Acum ea are aceeași vîrstă cu colhozul — 20 de ani. Deși nu mai dă aceeași cantitate de lapte, totuși ea înlocuiește cu succes trei vaci. Din laptele Lagazei se obțin și acum 130 kg de unt pe an. Bătrînii brigădierii la fermă, Aleksî Ghigolavași, își amintesc că în primii ani nu obțineau de la bivoliță mai mult de 600 litri de lapte.

Ferma și-a construit turnuri pentru nutreț. Vitele primesc hrana după un regim strict în care intră știuleții de porumb în faza lapte-cereale, steață, pepeni verzi. În grajduri au fost instalate adăptătoare automate. Productivitatea de lapte a crescut. Numai brigada lui Aleksî Ghigolavași, care îngrijește 80 bivolițe, a obținut anul trecut cîte 1.387 litri de lapte de la

fiecare bivoliță. O urmașă a Lagazei, bivolița Sezona, a dat anul trecut 2.200 litri de lapte cu 12 procente de grăsime.

Mare atenție acordă colhoznicii creșterii animalelor tinere. Zootehnicianul Gheorghî Armevici Dalakivișvili, dînd o îngrijire specială vițelilor de la bivolițele cele mai bune a reușit după 6 luni să crească vițelii de 180 kg greutate. Bivolițelor nou născute li se face o adevărată educație sportivă. Aceasta poate influența în viitor asupra cantității și calității laptelui.

În amurg, călătorul vede pe tețe agre care se îndreaptă agale spre ferme. Sint cirezile de bivolițe ale colhozurilor așezate pe o parte și alta a Alazanului.

Muzica populară românească
este foarte apreciată în Uniunea Sovietică

(urmate din pag. 1-a)

unde am stat și am cîntat multă mîi puțin.

— Cred că restaurantul „Dunărea” formează totuși un capitol aparte în amintirile dumneavoastră.
— Indiscutabil. Doar am cîntat aici neîntrerupt timp de o lună de zile. Poate că ați auzit, în fiecare seară se forma o adevărată coadă. Lumea venea în număr neobișnuit de mare și mulți deveniseră clienți permanenți ai restaurantului. Au avut mare succes mititeii noștri — se vindeau în medie cam 1.000 pe zi — vinurile, și desigur și muzica românească. Ne-am împrietenit cu mulți oameni sovietici care veneau să ne asculte. Ne-au vizitat și confrăți — printre ei vestita cîntăreață Klaudiva Lazarevko.

— În ce alte orașe ați mai fost?
— Am stat la Moscova o lună; apoi sederea noastră s-a mai prelungea cu încă o lună. Am fost foarte fericiți cînd am aflat că vom sta în Uniunea Sovietică pe toată perioada Lunii prieteniei romino-sovietice. Cu acest prilej am întreprins un turneu în orașele Gorki, Iaroslavl, Ivanovo, Serebriakovo, Kursk, Oriol, Belgorod, Bălți și Chișinău. A fost un adevărat turneu al prieteniei și un lanț de emoții. Era o neputință să nu te simți emoționat cînd primeai atîtea doveză de prietenie, de dragoste frățească. La Ivanovo, inginerul Smirnov ne-a invitat la el acasă, unde am petrecut cîteva ceasuri a căror amintire nu se va șterge niciodată. Tot la Ivanovo, la despărțire, directorul Filarmonicii, Ivan Petrov, a avut lacrimi în ochi, iar la Gorki, Nikolai Egorov, directorul adjunct al Filarmonicii și Ekaterina Efremova din partea sovietului orășenesc au fugit după tren strigînd „să mai veniți pe la noi!”

— În general, primirea care ni s-a făcut n-a avut nicăieri nimic oficial. Ne întîmpinau conducătorii orașelor, locuitorii lor cu căldură de prieten. Din Serebriakovo am plecat la ora unu noaptea și închipiți-vă ce surpriză a fost pentru noi cînd ne-am pome-

Inițiativa petroliștilor din Groznii

Pînă la sfîrșitul celui de al șaselea cincinal extracția petrolului va crește în U.R.S.S. de peste două ori. Petroliștii din Groznii nu și preocupes eforturile pentru a contribui la îndeplinirea acestei sarcini. Dispunînd de mijloace tehnice moderne, ei folosesc metode înaintate de explorare a zăcămintelor și straturilor, luptă pentru mărirea vitezei de forare, pentru îmbunătățirea extracției și prelucrării petrolului. De curînd, petroliștii din Groznii au luat o nouă inițiativă prețioasă, menită să dea țării cantități mari de combustibil.

...E adevărat că o picătură, chiar cînd e vorba de petrol, nu înseamnă nimic. Dar dacă această picătură sînt în număr de mii, milioane, miliarde? Dar dacă am scoti pierderile tehnologice de țitei la scara întregii țări? Imaginați-vă o garnitură de cale ferată, compusă din cisterne pline cu petrol. Numai din apele de scurgere se feroșese în fiecare 24 de ore un astfel de „petroler”, cum îi spun feroviarilor.

O altă consecință a acestor pierderi este faptul că țiteiul și produsele lui, ajunse în apa lacurilor de acumulare, omoră peștii și otrăvesc averile. Apa care conține chiar și o cantitate nelsemnată de țitei nu poate fi folosită nici la irigații. Această situație și în regiunea Groznii, Rîul Sunja este altă de îmbricată cu petrol încît în porțiunea din josul rafinării nu mai există nici o viețuitoare.

La rafinăriile și întreprinderile petroliere se pierd sute de mii de tone de țitei și produse de distilație. Iată deci ce întorsătură la discuția despre picătură pe care s-au apucat să le scoțesească comsomolștii de la rafinăriile din Groznii. Din inițiativa lor a început lupta împotriva pierderilor de țitei, gaze și produse petroliere. Muncitorii au hotărît să economisească o cantitate de țitei cu care să încerce trei garnituri de cale ferată. A fost creată o brigadă comsomolștă de control. Petroliștii au verificat toate locurile pe unde s-ar putea produce scurgeri. Într-un număr de secții, muncitorii lucrează cu produse și gaze foarte fluide și, deci, trebuie ca fiecare să cunoască bine însușirile acestor produse. A fost măriată exigența față de starea utilajului și a armaturii, față de calitatea materialelor de condensare. Astfel, în secția nr. 3 prin garniturile pompelor se scurgeau cîte 30—40 de grame de produse petroliere pe minut. Secția pierdea în 24 de ore pînă la 150 de kilograme de combustibil. Pierderile au fost și aici lichidate. O contribuție serioasă a adus și laboratorul rafinării. Laborantele au redus de trei ori cantitățile de produse luate pentru probe. Înainte se cheltuiau aproape 300 de litri de benzină numai pentru spălarea vaselor de laborator. Aici au fost economisite în trei luni 16 tone de combustibil și colectul laboratorului și-a luat angajamentul să economisească pînă la sfîrșitul anului o cisternă de benzină de 50 de tone.

La întreprinderile petroliere se pierd mult țitei în apele de scurgere. Pentru a lichida această situație trebuia să fie îmbunătățite procesele de muncă și perfecționate aparatele. Comsomolștii au inițiat un concurs al raționalizatorilor. S-au primit în total peste 100 de propuneri a căror aplicare dă o economie anuală de 200.000 de ruble. Operatorul Boris Melnikov, de pildă, a schimbat construcția separatorului de apă, ceea ce permite să se recupereze într-un an 476 de tone de produse. Și mai prețioasă a fost propunerea Ninei Saigaidina, ajutor de operator. Schimbînd procesul tehnologic în decantor se economisește la fiecare 24 de ore cîte 10 tone de petrol.

Rezultatele acestei acțiuni nu s-au lăsat așteptate. La 19 octombrie, de la rafinăriile din Groznii a fost expedit primul tren cu combustibil economic. Inițiativa aceasta prețioasă s-a extins repede în întreaga regiune.

De curînd, comitetul regional al comsomolului a organizat, în colaborare cu „Groznel” și „Groznecanad”, o conferință tehnică consacrată luptei împotriva pierderilor. La conferință au fost invitați petroliștii din Baškiria, Daghestan, Baku. S-au analizat o serie de probleme tehnice, s-au tras concluzii, s-au tras sarcini noi. Petroliștii din regiunea Groznii au hotărît ca în cel de al șaselea cincinal să economisească 125 de trenuri cu combustibil.

Toamna în colhoz „Rossia”

A. KARAMEȘEV

Pe întinderile de stepă ale Stavropolii și ale ținutului Krasnodar serpușele vijeliosului râu Kuban. De-a lungul lui se întinde o fișie lătă de păduri care pe alocuri se apropie de livezile colhozurilor. Pe malul drept al râului, într-un cadru natural pitoresc, se află stația Grigoropolisskaia.

Cînd cunoști mai îndeaproape gospodăria colhozului „Rossia” îți dai seama cu cît succes se traduce în viață prezivunile leniniste. În primii ani ai puterii sovietice, V. I. Lenin spunea: „Dacă am putea să-i dăm miile 100.000 de tractoare de primă calitate, să le aprovizionăm cu benzină, să le asigurăm mecanici (șiți foarte bine că docamdată, aceasta este o fantastică), atunci țara noastră ar spunea: „Eu sînt pentru comunie” (adică pentru comunism).”

Visul marelui Lenin s-a împlinit. Statul sovietic a înzestrat agricultura cu mijloace tehnice minunate. S.M.T. Grigoropolisskaia deservește doar colhozul „Rossia”. Pe cîmpurile acestuia lucrează 111 tractoare, 40 de combine, 85 de alte mașini agricole diferite. Colhozul are 70 de autocomioane proprii, în diferitele sectoare ale acestei gospodării multilaterale au fost instalate 170 de motoare electrice alimentate de hidrocentrala Novotroik.

Tehnică puternică a schimbat radical economia colhozului. Cu cliva în urmă, în stația Grigoropolisskaia și satele învecinate există opt arături mici. Acum, în locul lor există un colhoz mare cu 22.000 de hectare de pîmînt. Colhozul ueste 1.800 de gospodării țărănești cu un număr total de 4.630 de oameni. Acest colhoz poate înălța orice construcție. Colhozul este mare producător de cereale, carne, lapte, lînă, ouă. Anul trecut, venit bănesc al arteleului a depășit 19 milioane de ruble.

Nikolai Fadeevici Liskin, președintele colhozului, delegat la Congresul al XX-lea al P.C.U.S. din partea organizației de partid a ținutului, a povestit cu emoție tovarășilor săi despre ceea ce a văzut și a auzit la Congres. Le-a vorbit despre marelui planuri de construire a comunismului adoptate de partid. Colhoznicii au primit cu entuziasm hotărîrea Congresului privitoare la avîntul continuu al agriculturii.

Colhozul „Rossia” a recoltat anul acesta cîte 22,2 chintale de grîu de toamnă la hectar. A predat statului peste 600.000 de puduri de cereale, adică de două ori mai mult decît anul trecut.

În colhoz porumbul se bucură de multă pretuire. — E o cultură minunată! — spune Gherasim Ivanovici Kovalov, agronom șef al colhozului. — Dacă n-ar fi fost porumbul, cu ce am fi hrănit animalele în lunile călduroase de vară? Și oare am fi putut noi să creăm atîtea rezerve de nutrețuri concentrate și suculente pentru iarnă?

Anul trecut, colhozul a semănat porumb pentru boabe pe 2.546 de hectare, iar anul acesta — pe 3.243 de hectare. În comparație cu anul trecut, producția de porumb boabe a crescut de trei ori.

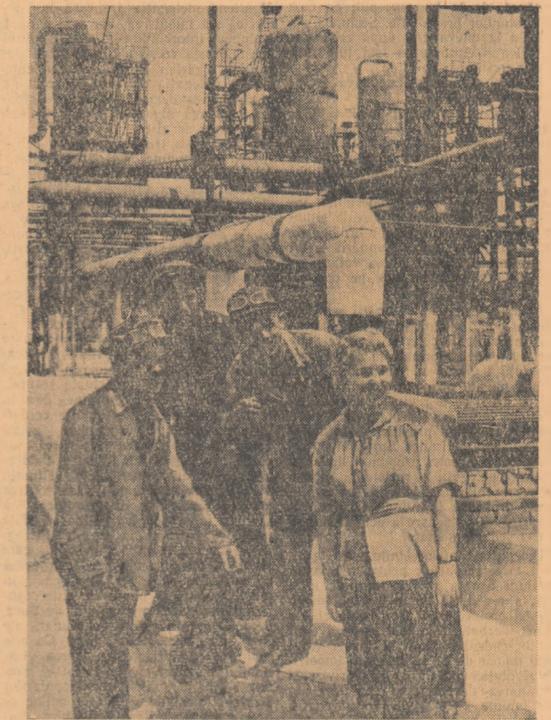
Fiecare brigadă are grajduri de vite solid construite. Colhoznicii luptă mereu pentru a ridica ramura zootehnică a gospodăriei. La aceasta contribuie noul sistem de organizare a muncii introdus în artel. Brigăzile complexe se ocupă nu numai cu cultivarea cerealelor cîi și cu stocarea mîntreului și cu construirea de grajduri.

Anul acesta a fost un an de cîntitură pentru toate ramurile creșterii și fel la porții: e acordeon! După iulie cum cînta, l-am recunoscut pe Petea. E bine, înlîi în gînd, îi uime trăiește! Inseamnă că s-au întors ai noștri... Era o lună pe cer cît un harbuș. Și un cer curat ca sticla. Îi văd pe ai noștri, pentru că vine piața, în frunte Petea cu acordeonul... cîntă un mars german. Cum asta, imi zice, Kuzma îi îngăduie să cînte un mars german? Îndată însă am văzut niște soldați nemți în mantale cenușii și am înțeles tot... Aveți se întoarce și privește gînditor mominul spălat de ploaie. Buzele îi tremură.

— I-au executat, băiete, la kilometru patru. Pentru Kuzma au pregătît o spinzurațoare din birne de salcie, iar pe Petea l-au silit să cînte „Polka”. Gîndește-te, cum și-au bătut joc diavolii! L-au adus pe Kuzma în spînzurațoare iar și-a primit tovarășii și a spus: „Rămăs bun, fraților! Nu uitați, șomilor, că murim pentru patrie! Pentru popor!” Petea greșete cîntecul, mînie îi tremură, iar un neamț cu muștră poartă îi arde una peste umăr. Nemernicul îi bate, ar el tace... Kuzma l-a văzut: „Rămii cu bine, Petre, — îi strigă cu fuma în jurul gîtului, — rămii cu bine, tovarăș de luptă!” Petea se încordează, apoi începe să cînte din răspuțeri: „Sculați, voi oropoșii ai vieții!” Nemții n-au recunoscut cîntecul. Partizanii însă au întonat în cor: „Piu, piu, piu!” S-a adunat în jur un regiment de copii, gardul era ciucure... Și ce mai risete...

Să fiarbă-n inimă răzvrătirea! — Să-nceapă al lumii vechi apus! Aceste cuvinte au răsunat în toată stepa. Și, desigur, l-au omorît în cîntec. Cu sase gloante... Un cazac, ascuns în stînci a văzut totul. Am venit a doua oară să ne îngropăm îni. Petea era întins lângă Kuzma, în iunie se ruspuse — ca și cînd cineva îar îi așezat alături. Iar acordeonul era stricat și aruncat în noroi... — Cu dosul palmei Avedei își șterge lacrimile care îi curg șiroaie, și arală trunchiului salciei: — Din stîlpul spinzurațorii a înfrunzit salcia asta. Iar noi, bătrînii, căram apa cu gălețile și îngrijeam copacul. Deuam cîte două găleți, iar Fritz zberia: „Wohin, domnilor!” „În stepă, trinken” — îi răspundeam. Așa a crescut copacul. Vezi ce bogat e frunzișul, hrînit cu sînge... — Sankka privește speriat copacul, care acum îi pare deosebit misterios. Avedei observă teama din ochii lui și-i spune blînd: — Nu te speria, puțule... Acum s-a terminat cu toarea. S-a terminat pentru todeauna! Colhozul nostru se ridică din noi în picioare... Vom trăi!

— El tușeste și după o scurtă tăcere adaugă: — Principialu e ca Fiocla să nu afle. O să mă muștruliască, Sankka, clasa înții. — „Ploaia se domolește și deasupra stepei încep să plutească aburi al-băștrui. Avedei își scoate gheule și pășește desulț prin barba udă. Sankka mai privește o dată salcia și suflecîndu-și pantalonașii, pornește grăbit în urma pîntăcarului.

La întreprinderea petroliera „Mefteanie Kamli” din R.S.S. Azerbaidjanului se extrage din tîmîul mării. În cișcu: la una din secțiile estacadei.

Salcia de lîngă drum

Stepa dormitează potopită de arșiță. Deasupra ierburii cutcate plutesc în fire mătăsoase de pînză de pajanjen. În zbor, ele se împletesc și, prinzînd greutele, se lasă pe cîmîinii de la marginea drumului.

Pe cărarea bătorîții care taie timpul de-a curmezisul, merg doi oameni: în frunte pășete prăsisărcu Avedei, schiopătînd și sprijinindu-se într-un băț, urmat la o distanță respectabilă de Sanka, un băiat de opt ani, descuț.

Avedei poartă o pălărie albă de pișlă și cămașa cu guler deschis. Arșița l-a viațuit pe bătrîn. El caută să se îndrepte din umeri și din spate, dar nu izbuteste decît pentru o clipă și apoi se girbovesc din nou. Din cînd în cînd, un zîmbet luminează fața lui Avedei. Bătrînul e bucurat că conduce colhozului nu l-a uitat. Dimineață, curierul i-a adus la prisacă o imitație bătută la mașină și, iminîndu-i-o, a spus respectuos: — Conducerea vă invită, Avedei Trofimovici, la serbarea colhoznică. A venit cineva de la raion, ni se va imina steagul. Am strîns păloasele înaintea tuturor. Spre seară vine trăsura să vă ia...

Avedei se gîndește cu plăcere cum se va duce miine la baie, cum se va fricționa cu mălăruța aromată de stejar, își va pune o cămașă curată, înflorată cu albastrele și cum împreună cu prietenii săi ciocnind paharele și tălășind, va închina pentru cei de-avîntuși cu el, pentru viața nouă, fericiți și îmbrășătați. La gîndul acesta picioarele îl poartă mai sprinten, pasul devine mai ferm, mai grabit.

Lui Sanka drumul îi pare nefrîștit. Gura i s-a uscat, țîpăle îl frig. Prin căi în trec gînduri de-ale lui, copilărești. Închizînd pentru o clipă ochii, el vede scînciobul vopsit în culori vii cu zurgălăii lui neobosiți. Se vede stînd pe un călăt de lemn, care se invirte vijelios în cerc, în sunetele zburdălnice ale armonicii.

— Vezi malul de colo? Uite aici — începe Avedei, arătînd o movilă acoperită cu pelin. Aici, ține mînt, e toamnă se va ridica un monument. E un mormînt comun. Aici, Sanka, sînt îngropați mulți oameni de ispravă, parțizanii de-ai noștri, comuniștii și comsomolștii din sat... Sanka auzise de copil, că lîngă salcie au fost înmormîntați parțizanii din sat, însă nu știa cum au murit.

Ploaia se întelește. Săgețile de apă se înflig din zbor în cerozionom, formînd o perdea oblică, vinete. Mîristea spălată tremură și scîlpește ca un bronț vechi. Drumul negru e brăzdat de pîraie, înspumate. Pipa dintre degetele ascuțite ale lui Avedei s-a sîns. Bătrînul trage o dată, a doua oară, privește gura ară și pipoi și apoi o goleşte de scrum.

Pipa dintre degetele ascuțite ale lui Avedei s-a sîns. Bătrînul trage o dată, a doua oară, privește gura ară și pipoi și apoi o goleşte de scrum. — Aici e îngropat și fiul meu — continuă Avedei. Da, Sanka, tu nu știi. Alta Fiocla mi-a poruncit să nu-l spun nimic, deci n-ai putut ști... Petea al meu n-a fost un lăcău chippeș. În copilărie vărsatul l-a mîncat ochii luminoși... N-am știut să-l salvăm. Pe atunci n-aveam spital în sat. Altfel e acum. Așa-i, Sanka: da, un om urît, dar cel mai bun acordeonist din tot raionul. L-au omorît... Besti-

ca palma lui Avedei și se rostogolește spre rădăcină, ca într-un jet de apă.

Avedei părăsește cărarea și se îndreaptă spre salcie, urmat în tăcere de Sanka.

Sub salcie e bine. Acoperămîntul de frunze înșoșele blind. Picăturile mari și dese de ploaie se sparg de cioturi și o perdea de apă ascunde vederii departările străvezii.

Avedei se așează pe o piatră, oftînd. Își aprinde pe îndeolele pipa, apoi scoate dintr-o crăpătură a scoarței stivea fire de păr roșcat de vâde și începe a ține.

Copacul trebuie împrejmuț cu gard, altfel îl strică vitele... la te uita cît pînă au lăsat vacile. Și parcă înțeleg, furștitează: nu mînca frunzele, că s'amare, dar trunchiul uile cum l-au lustruit.

Privind cîrengile răsfirate, el adaugă: — Asta, Sanka, e un urias, nu alta! Și-ai trebuie să-ți spun că salcia se prinde ușor. Construim o dată un zăgăz... Am băut în pîmînt doi țărșii și peste puțină vreme văd că au înfrunzit. O adevărată minune. În vocea lui Avedei se simte tristețea. El își șterge pe furîș ochii mici, încoleri, și începe să povestească: — Tu nu știi, Sanka, de ce aici, în mijlocul stepelor, a crescut o salcie. Aici, frătoare, în anul patruzei și doi s-a săvîrșit o faptă zguduitoare. La început Avedei nu se hotărîșe să-i povestească băiatului întîmplare, însă amintirile îl înfrîsteară într-alt înțel simte nevoia să-și descurce sufletul de durerea sa nemîngîiată.

Sanka se așează alături și-și ațîștește ochiișorii negri în barba deasă și înecităta a lui Avedei, presimțind că bunicii lui va povesti o întîmplare reală și interesantă, dintre acelea pe care le povestește adesea la prisacă, în cort.

— Vezi malul de colo? Uite aici — începe Avedei, arătînd o movilă acoperită cu pelin. Aici, ține mînt, e toamnă se va ridica un monument. E un mormînt comun. Aici, Sanka, sînt îngropați mulți oameni de ispravă, parțizanii de-ai noștri, comuniștii și comsomolștii din sat... Sanka auzise de copil, că lîngă salcie au fost înmormîntați parțizanii din sat, însă nu știa cum au murit.

Ploaia se întelește. Săgețile de apă se înflig din zbor în cerozionom, formînd o perdea oblică, vinete. Mîristea spălată tremură și scîlpește ca un bronț vechi. Drumul negru e brăzdat de pîraie, înspumate. Pipa dintre degetele ascuțite ale lui Avedei s-a sîns. Bătrînul trage o dată, a doua oară, privește gura ară și pipoi și apoi o goleşte de scrum.

Fabrica de piese pentru automobile din Șadrinsk. În cișcu: controlorii Gheorghî Erșov și Ivan Bukerîn făcînd proba carburatoarelor.

O inițiativă istorică a Uniunii Sovietice

Opinia publică mondială a primit cu uriaș interes Declarația din 17 noiembrie a guvernului sovietic cu privire la problema dezarmării și a micșorării încordării internaționale.

General lt. rez. ILIE I. CREȚULESCU

mal târziu și alte țări, între care R. P. Chineză. O asemenea conferință ar putea înlesni realizarea unor acorduri în chestiunile referitoare la problema dezarmării.

Într-un moment de răscruce în evoluția situației internaționale, Uniunea Sovietică demonstrează încă o dată lumii întregi că întreaga ei politică externă urmărește în mod invariabil apărarea păcii, înălțarea primăriei unui nou război.

Agresiunea armată a Angliei, Franței și Israelului împotriva Egiptului, măsurile militare luate de țările blocului nord Atlantic, au făcut reia primejdia războiului, cu folosirea mijloacelor distructive ale celei mai noi tehnici militare. O parte componentă a complotului general al imperialiștilor împotriva păcii constituie și complotul militar contrarevoluționar — care a suferit un eșec deplin — împotriva Ungariei populare.

Ne aflăm, așa dar, în fața unui monstruos complot urzit de imperialismul împotriva păcii și securității popoarelor. Dar, în zilele noastre când forțele păcii au crescut considerabil, imperialismul nuși mai poate înfrunța nestingherit planurile lor furtive.

De parte de a-și fi atins țelurile pe care și le-au propus, aventura militară împotriva Egiptului a dus la subzicerea pozițiilor agresorilor anglo-francezi, cît și ale întregului sistem al pactului agresiv al Atlanticului. În aceste condiții, dacă Uniunea Sovietică s-ar călăuzi după considerente de conjunctură și dacă ea ar avea intenții agresive pe care i le atribuie în mod absurd propaganda imperialistă, Uniunea Sovietică ar putea folosi actualul raport de forțe ce-i este în mod evident favorabil, pentru a-și realiza scopurile ce i se atribuie față de Europa occidentală. Și aceasta, chiar fără a face uz de armele nucleare. Se cuvine amintit, în legătură cu acest fapt, că și la sfîrșitul ultimului război mondial Uniunea Sovietică avea o armată cu un efectiv nemăsurat în decursul istoriei militare. După înșasi părerea specialiștilor militari din occident, Armata Sovietică ar fi putut atunci ajunge la Atlantic în câteva zile. Guvernul U.R.S.S., însă, consecvent principiilor leniniste de coexistență pașnică, a luat încă atunci măsura unei reduceri substanțiale a forțelor ei armate, demobilizînd 33 de contingente.

Tot Uniunea Sovietică a fost cea dintîi care, îndată după război, la prima sesiune a O.N.U., a făcut propuneri concrete, aprobate atunci de Adunarea Generală, pentru o reducere a numărului efectivelor marilor puteri și pentru interzicerea totală a folosirii armelor nucleare.

În decursul ultimilor ani, Uniunea Sovietică a venit cu numeroase propuneri și inițiative concrete îndreptate spre lichidarea cursei înarmărilor, spre destinderea încordării internaționale, spre întărirea păcii în lume. Dar nu numai atât. Uniunea Sovietică a trecut la fapte concrete, în nădejdea că exemplul dat va fi urmat și de celelalte puteri. Astfel, în august 1955, Uniunea Sovietică și-a redus efectivul cu 640.000 de oameni, reducînd și bugetul militar cu 10 miliarde ruble; a desființat bazele militare de la Port Arthur și Porkkala-Udd, iar anul acesta a mai fost efectuată o reducere de încă 1.200.000 oameni și retragerea a peste 30.000 oameni din R. D. Germană, precum și desființarea a numeroase școli militare și creșterea la conservare a 375 nave de război. Cu acest prilej, ziarul „New York Post” într-unul din numerele sale a scris: „Importanța hotărîrii luată de ruși de a reduce forțele Armatei Sovietice constă în aceea că această hotărîre reprezintă prima expresie senzațională a voinței unice din marile puteri de a pune capăt cursei ucigătoare a înarmărilor”.

Dar toate propunerile sovietice, apelurile adresate și exemplele date s-au izbit de politica nefastă a cercurilor agresive din Occident. În anul 1954, Congresul al XX-lea al P.C.U.S. tovarășul N. S. Hrușciov, arătînd că Uniunea Sovietică a depus toate eforturile pentru a urni problema dezarmării din punctul mîri în care se găsea, a spus că: „în ceea ce ne privește nu vom cruța eforturile pentru a rezolva această problemă importantă”.

Ultima Declarație a guvernului sovietic demonstrează cu țările dorința sinceră a Uniunii Sovietice pentru realizarea destinderii internaționale, pentru salvagardarea nobilei cauze a păcii în lume.

Propunerile se referă la o reducere treptată a forțelor militare ale statelor și în primul rînd ale marilor puteri, fiindcă se ajunge cu timpul la lichidarea totală a armatelor, stăruind menținînd numai contingentele necesare pentru asigurarea ordinii interne și pentru paza frontierelor. Propunerile insistă asupra interzicerii imediate a experiențelor cu arme atomice și cu hidrogen urmînd ca apoi să se procedeze la distrugerea completă a acestor arme.

Întrucît examinarea în organismele O.N.U. a problemelor dezarmării nu a permis pînă în prezent să se obțină vreun rezultat real în rezolvarea problemei reducerii armatelor și interzicerii armei atomice, guvernul sovietic consideră necesar ca parțial cu continuarea eforturilor în această direcție în organismele O.N.U., să se caute căi mai eficiente pe care să se realizeze această problemă importantă.

Conferința la un nivel înalt și la care ar urma să participe S.U.A., Anglia, Franța, India și U.R.S.S., iar

Lumini și umbre în sala Adunării Generale O.N.U.

A trecut o săptămîină de la deschiderea celei de XI-a sesiuni anuale a Adunării Generale O.N.U. În acest răstimp, Adunarea s-a ocupat, în deosebi, cu pregătirea și votarea ordinii de zi și numai în ultima zi a săptămîinii trecute a început discuția generală. Comentariilor care urmăresc viața O.N.U. subliniază că, anul acesta, sesiunea Adunării s-a deschis în condiții deosebite și că lucrările ei nu s-au asemănat, de la bun început, cu cele ale sesiunilor precedente. Sesiunea s-a deschis la cîteva zile după ce pacea în Orientul Apropiat a fost tulburată prin agresiunea perfidă a Angliei, Franței și Israelului împotriva Egiptului.

Sub presiunea opiniei publice, agresorii au fost siliți să ordoneze la 7 noiembrie încetarea focului. Dar, pînă acum, trupele agresorilor continuă să rămîna pe teritoriul Egiptului și situația în această parte a lumii se menține încordată. Acest fapt a determinat includerea problemei cu privire la situația în Orientul Apropiat pe ordinea de zi a actualii sesiuni a Adunării — lucru ce s-a și făcut înaintea votării celorlalte probleme înscrise pe ordinea de zi.

Actuala sesiune a Adunării s-a deschis în condiții cînd în întreaga lume sînt intensificate cererile de a se pune capăt situației anormale în care reprezentanții legitimi ai marelui popor chinez nu pot ocupa nici pînă azi locul de drept ce le revine în O.N.U. La sesiunea Adunării aceste cereri și-au găsit expresia în propunerea formulată de delegația Indiei. Sprijinitul puternic acordat acestei propuneri de către celelalte delegații și rezistența opusă de reprezentanții S.U.A. dezbaterii acestei probleme în Adunare au strînit o aprigă dispută care a ocupat timpul a trei zile deplin.

Delegația Statelor Unite, care a folosit toate resursele pentru a executa presiuni asupra reprezentanților unor țări, a reușit să împiedice includerea acestei probleme pe ordinea de zi. Și, totuși, dezbaterile ample care au avut loc în cadrul sesiunii și însuși votul unui număr de 24 de delegații împotriva rezoluției americane cu privire la „aminarea dezbaterii” reprezintă un pas înainte. Cele 24 de voturi contra rezoluției americane, reprezintă voturi în favoarea restabilirii drepturilor Chinei în O.N.U. În legătură cu aceasta, se cuvine amintit că la Adunarea Generală din 1950 au votat pentru o propunere asemănătoare făcută de delegațiile indiene și sovietice numai 16 reprezentanți.

Ziarele relatează despre un nou pas important făcut de delegația Republicii India. Ea a propus o rezoluție în care se subliniază că potrivit Cartei O.N.U. în rezolvarea problemei restabilirii drepturilor legitime ale Republicii Populare Chineză este nevoie nu de o simplă majoritate de voturi, ci de o majoritate de două treimi. Intrucît delegația S.U.A. n-a izbutit să obțină două treimi de voturi împotriva rezoluției indiene, delegația Indiei stăruie ca această problemă să fie pusă din nou în discuție.

Dezbaterile ordinii de zi a reflectat schimbările esențiale care au intervenit în raportul dintre forțele care duc lupta pentru eliberarea din robia colonială a popoarelor dependente și forțele care se opun acestui lucru. A

ceste schimbări și-au găsit, de pildă, expresia în altitudinea delegației franceze adoptată anul trecut și în aceea adoptată anul acesta față de propunerea privind includerea pe ordinea de zi a problemei algeriene — problema ce oglindește lupta poporului algerian pentru independență și libertate.

Anul trecut, în timpul dezbaterii în Adunare a problemei cu privire la includerea pe ordinea de zi a problemei algeriene, delegația franceză nu numai că s-a impotrivit, dar a și părăsit sesiunea, întorcîndu-se la Paris. Anul acesta, forța crescîndă a mișcării populare algeriene pentru independență a silit delegația franceză să renunțe la asemenea demonstrații provocatoare. Problema algeriană a fost inclusă pe ordinea de zi.

O asemenea transformare s-a petrecut și în altitudinea delegației engleze. Anul trecut, delegația engleză la Adunare nici n-a vrut să auză de includerea problemei Ciprului pe ordinea de zi. Anul acesta, ea a fost nevoită să fie de acord, deși cu anumite condiții. Astfel creșterea forțelor mișcării de eliberare națională silește pe colonialiști să manevreze și mai mult iar, uneori, să dea înapoi și chiar să cedeze.

Problema situației din Orientul Apropiat, mai precis aceea referitoare la agresiunea Angliei, Franței și Israelului împotriva Egiptului nu s-a discutat, deocamdată, în actuala sesiune, deși ea a fost inclusă pe ordinea de zi ca o problemă urgentă. Anumite cercuri întreprind manevre de culise avînd drept scop să frîneze rezolvarea acestei probleme, fiindcă seama că dezbaterile ei ar fi pus într-o situație grea Anglia și Franța care contrar hotărîrii sesiunii extraordinare a O.N.U., refuză cu încăpăținare să-și evacueze trupele din Egipt. Atrag de asemenea, atenția gazețelor care se fac tot mai mult auzite în presa americană și care cer folosirea în scopul realizării planurilor „de internaționalizare” a Canalului de Suez, a forțelor armate extraordnare ale O. N. U. trimise în Egipt. Cu alte cuvinte, se urmărește luarea Canalului de Suez de la Egipt și pre-darea lui în mâinile monopolurilor străine, folosindu-se drept mijloc de presiune asupra Republicii Egipt, forțele armate ale O.N.U. În legătură cu aceasta, atrag în mod deosebit atenția relațiilor apărute în presa americană. Aceste relații arată că S.U.A., Anglia și Franța „au căzut de acord” ca aceste forțe armate să fie dislocate de-a lungul întregului Canal de Suez, deși acolo n-au ce să facă dacă e vorba — așa cum prevede hotărîrea sesiunii extraordinare a Adunării — să se ocupe de asigurarea rețagerii trupelor agresorilor din Egipt.

Manevrele de culise întreprinse de forțele agresive sînt neliniste și indignare în rîndurile multor delegații. În același timp, crește prestigiul Uniunii Sovietice, care apără consecvent și dezinteresat cauza păcii și acordă sprijin popoarelor care luptă pentru independența lor. O recunoaștere indirectă a acestui fapt o constituie comentariile pline de învidie ale presei americane cu privire la „creșterea influenței și a prestigiului Uniunii Sovietice în țările arabe”.

În același timp, presa americană

dă alarma în legătură cu faptul că ajutorul acordat de diplomația S.U.A. Angliei, Franței și Israelului, în încercările lor de a se consolida într-o formă sau alta pe teritoriile cucerite în Egipt, sîntese nemulțumirea crescîndă în multe țări. În aceste zile, Statele Unite apar tot mai făcîte în rolul de aliat al agresorilor anglo-francezi. Delegația americană la Adunarea generală nu numai că nu insistă asupra dezbaterii cît mai grabnice a situației din Orientul Apropiat și asupra adoptării unor măsuri hotărîtoare în scopul înlăturării agresorilor din Egipt, dar pun în funcțiune noi și noi manevre pentru acoperirea acestei agresiuni, pentru a abate atenția de la ea și a amîna dezbaterile în Adunare.

În acest scop, se pune pe primul plan așa numita problemă a „evenimentelor din Ungaria”. În acest scop a fost suspendată discuția generală asupra problemelor internaționale arzătoare și s-au impus Adunării dezbateri „extraordnare” în virtutea rezoluției provocatoare a delegației Cu-bel, care conține acuzaarea absurdă la adresa Uniunii Sovietice, despre dețoarea în masă a ungarilor în Siberia. Autorii acestui document calomnios își permit să învinuiască de genocid Uniunea Sovietică, care a jertfit milioane de vieți pentru salvarea nu numai a poporului ungar ci și a altor popoare din Europa de la nimicirea în masă de către cetroplorii fasciști. S-ar putea trece cu dispreț peste această neamulțumire, însă, înșoștoare pentru O.N.U., căreia i s-a impus dezbaterile rezoluției provocatoare a Cu-bel atît de puternic sprijinită de delegatul S.U.A., dacă n-ar exista un fapt semnificativ. După cum se știe, S.U.A. au refuzat să semneze convenția elaborată de O.N.U. cu privire la genocid, și acest fapt nu e întimplător.

Fără să mai vorbim cî în Statele Unite a avut loc, cîndva, exterminarea în masă a indienilor ce reprezentau populația băștinașă a Americii, se mai practică, și acum, în această țară, și încă pe scară largă, segregarea rasială și se desfășoară o propagandă de așitare la exterminarea în întregime a unor popoare. Astfel, dacă e să vorbim despre genocidul Statele Unite ale Americii, în primul rînd ar trebui să apară în rolul de incuțat.

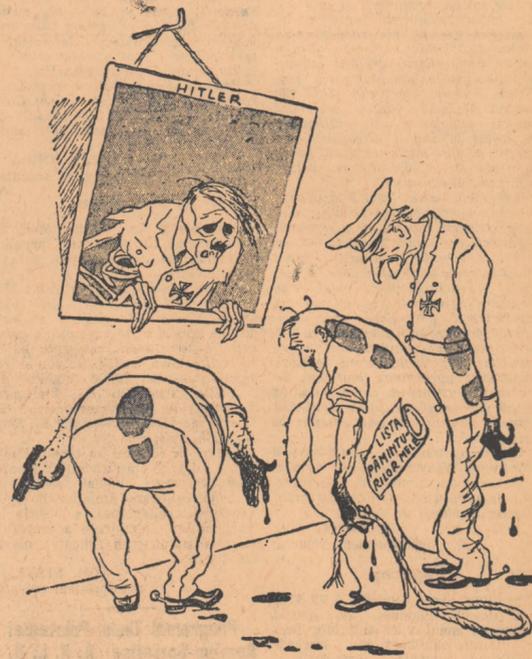
Ziarele americane sînt pline de relații referitoare la noile propuneri cuprinse în declarația guvernului sovietic cu privire la dezarmare și la micșorarea încordării internaționale. Prima reacție la aceste propuneri demostrează că strategi „războiului rece” au fost luați prin surprindere de această extrem de importantă inițiativă de pace a Uniunii Sovietice. Comentarii oficiale lipsesc. În același timp, presa reacționară și început ofensiva propagandistică împotriva noilor propuneri sovietice, declarînd că ele au dat naștere la „scepticism” și neliniste în cercurile conducătoare.

Această reacție prevestește noi încercări de tărăgînare a problemei de importanță primordială a dezarmării, ca și a altor probleme internaționale arzătoare ce-si așteaptă discutarea în O.N.U.

F. OREHOV

La raport

Planurile complotiștilor fascisto-horthyști de a restabili regimul burghezo-moșieresc în Ungaria au fost zădărnice de oamenii muncii maghiari. (ZIARELE)

Generalul-feldmareșal Iosel, con te-le Esterhazy și Horthy: — Nu ne-a mers!...

Desen de KUKRINKISI

Agresiunea împotriva Egiptului și economia Europei occidentale

Agresiunea Angliei, Franței și Israelului împotriva poporului egiptean a și dat naștere la tulburări în viața economică a unor state din Europa occidentală. Guvernul Angliei, al Franței, Olandei, Suediei, Danemarcei și alte guverne elaborează cu febrilitate planuri sortite să neutralizeze consecințele atît de păgubitoare ale acestei agresiuni pentru economia țărilor respective. Se dau decretul privind raționalizarea consumului de benzină și a altor produse petrolifere, atenția este concentrată asupra distribuției energiei electrice, sînt modificate graficele circulației pe căile ferate.

Comentarii economice bine informate prevăd pentru următoarele luni o gravă dezorganizare a economiei Europei occidentale.

Situația cea mai gravă este creată pe piața petrolului. Anglia importă anual 39,8 milioane tone de petrol dintre care 26,8 milioane din țările Orientului Mijlociu, Franța importă anual 26 milioane tone dintre care 23,8 milioane tone din Orientul Mijlociu, iar Italia importă 18,2 milioane tone, dintre care 15,6 milioane tone din aceeași regiune.

După cum arată aceste date cea mai mare cantitate de produse petrolifere este importată în Europa occidentală din Orientul Mijlociu. Drept consecință a deteriorării conductelor de petrol spre Marea Mediterană și în urma încetării navigației pe Canalul de Suez, importul de combustibil din această regiune a încetat.

Pentru lichidarea deficitului este întocmit acum un plan de livrare pentru Europa a unei cantități de 75 milioane tone de petrol american — din S.U.A. și din Venezuela. Rezolvarea acestei probleme se lovește însă de numeroase greutăți. Inseși monopolurile americane nu se grăbesc să vină în ajutorul concurenților lor. A-fără de aceasta, în țările Europei se simte o tot mai mare lipsă de vase petrolifere precum și de dolari.

Alarmate guverne europene bat la usa Casei Albe. Pînă acum însă, ele n-au primit nici un răspuns. Washingtonul urmărește situația creată pentru a pune mai bine stăpînire pe „aliații atlantici” din Europa. „Fără îndoială — previne ziarul economic „Echos” — că cu ajutorul sectorului petrolifer, S.U.A. vor dispune de noi mijloace de presiune asupra Europei”.

Potrivit aprecierii presei economice, rezervele de produse petrolifere existente în țările vest-europene sînt suficiente pentru maximum patru săptămîni. Într-o serie de țări s-a și introdus limitarea consumului de benzină. În Anglia, livrarea de combustibil lichid pentru industrie și de benzină pentru diferite centre de aprovizionare a fost redus cu 10%, în Danemarca — cu 25-30%, iar în Suedia, circulația automobilelor a fost interzisă duminică.

N-ar fi mare nenorocirea dacă aceste restricții ar atinge numai pe proprietarii de automobile. Încetarea livrării de petrol din Orientul Mijlociu însă conține în sine o mare primejdie economică. Pentru Franța, de pildă livrările din această regiune reprezintă 91% din întregul ei import de petrol. Un procent de 20% din producția de energie electrică din această țară depinde de acest produs.

Pe baza aceluiași combustibil lichid lucrează un număr considerabil de centrale electrice din Franța, sînt alimentate numeroase linii ferate, două treimi din numărul cuptoarelor fabricilor de sticlă, multe ramuri ale industriei metalurgice, chimice și constructoare de mașini. Petrolul joacă un rol de prim ordin în încălzirea caselor de locuit și a instituțiilor obștinești.

Lipsa tot mai mare de produse petrolifere determină o cerere meruu crescîndă de cărbune, ceea ce face inevitabil ca pe lîngă criza petrolului să apară și o criză a cărbunului.

Aceasta însă nu e totul. Canalul de Suez a constituit o arteră importantă pentru transportul de materii prime în Europa. Pînă la restabilirea navigației pe Canalul de Suez Iuta, cauciucul, lina, zincul, costofur, ceaiul și bambacul, mărfuri care se importă din țările Asiei și Orientului, vor fi transportate făcînd înconjurul pe la Capul Borneu Speranț, ceea ce sporește cu 60% cheltuielile de transport pe mare.

Încetarea livrării către Anglia și Franța a bambacului egiptean pune în primejdie industria textilă.

Cercuri oficiale din țările vest-europene încearcă să liniștească opinia publică prin făgăduieli că în această nenorocire a lor, „America le va veni în ajutor”. Ce aduce cu sine acest „ajutor” acordat Europei, se știe foarte bine. „În orice caz — constată ziarul „Le Monde” — Europa se află într-o situație de dependență economică și politică care amintește primii ani de după război”.

Greutățile economice generale influențează în mod negativ asupra valtei europene. Numai într-o singură săptămîină — de la 26 octombrie la 2 noiembrie — cursul lirei sterline a scăzut cu 1,58%, iar al francului francez cu 3,76%.

Intervenția armată în Egipt și-a pus pecetea și pe bugetul Angliei și al Franței. Expediția în Egipt a și costat aceste țări 45 miliarde franci, adică mai mult decît un miliard de franci pe zi pentru fiecare țară.

Cercurile economice franceze sînt profund neliniștite de situația creată. „Independența noastră economică — scrie ziarul „Echos” — se află în primejdie. Asa cum s-a întimplat după război ne aflăm și acum într-o strînsă dependență față de S.U.A. care ne au la mîină datorită petrolului și dolarilor”.

Toată povara consecințelor economice ale incursiunii militare în Egipt apasă pe umerii oamenilor muncii. În Franța și Anglia există primejdia de a închide a unor întreprinderi sau de restrîngere a producției lor, în special în industria de automobile, ceea ce face ca mii de muncitori să se găsească în primejdie de a fi concediați. În ultimele zile au crescut considerabil prețurile la obiectele de primă necesitate, precum și taxele de încălzit. Sporirea cheltuielilor de război determină creșterea impozitelor.

„Pe străzile Parisului pot fi văzute mulțimi de oameni la intrarea în magazine și în piețe.

„Pe străzile Parisului pot fi văzute mulțimi de oameni la intrarea în magazine și în piețe. Ce puternic este întipărită pe fața acestor parizieni și pariziene ura împotriva războiului, dorința lor de a se ajunge cît mai grabnic la reglementarea justă a problemelor din Orientul Apropiat!

I. OGNEV

MILIONARIII

(urmare din pag. 1-4)

Propunerea tinărului specialist a fost susținută de întregul colectiv. Rezultatele au întrecut toate asteptările. Calculele cele mai modeste au arătat că aplicarea acestei inovații la toate instalațiile uzinei va da anual statului peste două milioane de ruble. Cu acești bani se pot construi două școli, pentru 280 de elevi fiecare.

Cinsprezece vagoane de ouă

Vera Sergheeva, lucrătoare la sovohozul „Bolevic” din regiunea Voronej, este cunoscută în toată Uniunea Sovietică. Ea a adunat pînă acum 15 vagoane de ouă, adică peste două milioane de bucați. După suma calorimetrică, cele 15 vagoane de ouă sînt echivalente cu carnea a 500 de vite.

Vera Sergheeva nu are nici un fel de secrete în muncă. Ea își iubesc pășărele, le îngrijește, cunoaște „caracterul” fiecăreia din cele 2.000 de găini „ale sale”. Vera le hrănește chiar și cu lapte bătut. Anul trecut fiecare găină îngrijită de ea a dat în medie cîte 210 ouă!

Agronomul sovohozului povestea că nu demult Vera Sergheeva a fost împreună cu prietenesele sale, într-o excursie la Moscova. „După ce s-au întors n-am mai avut liniște din cauza lor. Fă-le cotele mobile, adaptoare automate etc. Acum trebuie să tragem și o conductă pînă la fermă. Ce să-i faci — cere milionara!”

Cu 125 de milioane mai mult

Nu e ușor să trăiești și să lucrezi dincolo de cercul polare, și de trei ori mai greu le vine aici mecanicilor de locomotivă. În timpul gherilor de — 50 de grade, locomotiva se îmbracă în promonoacă, toțile patinează pe șinele înghețate. Lumina farurilor puternice nu poate străpunge ceața deasă, iar sîrsele locomotivei care remorchează peste o mie de tone de încărcătură urlă neînclăta... Mecanicul trebuie să conducă bine nu numai locomotiva, ci și fiecare kilometru de drum, pentru a conduce cu bine garnitura în aceste condiții.

Doză sute de tone! Este oare aceasta mult, sau puțin? Doză sute de tone înseamnă vreo 4-5 vagoane. S-ar părea că nu e prea mult. Mecanicul din sud ar spune chiar că e puțin. Dar pentru calea ferată din regiunea golfului Peciora această cifră e mare. Reușita experienței îndrăznețe a lui Viktor Beskrovni transformă sute de trenuri; de pe această linie în trenuri de mare tonaj. Ele transportă peste patru mii de tone de încărcătură, economisesc sute de mii de ruble.

Exemplul inovatorilor a fost urmat de sute de mecanici. În anul 1953, cele aproape 30.000 de trenuri de mare tonaj au transportat peste normă 17 milioane tone de încărcătură. Această însemnă că pe căile ferate au circulat zilnic 16 locomotive în plus.

Într-o garnitură obișnuită de cale ferată intră 50-60 de vagoane. Dar încercări să vă imaginați un tren lung de 25.000 de vagoane. Nu veți putea. Nici nu e de mirare: acest tren s-ar întinde de la Moscova la Leningrad. Altfel vagoane a condus peste normă mecanicul Viktor Beskrovni.

Klava Gubinskaia poate îmbrăca un oraș întreg

Pentru lichidarea rușilor la firul de urzeală se prevăd 20,2 secunde. Klava Gubinskaia folosește pentru aceasta doar 17,6 secunde. Klava economisește într-un schimb 66 de minute. În acest timp, cele 24 de războaie „A.T.K.—100” ale sale produc 125 de metri de țesături peste normă. E puțin? Să socotim mai departe. Într-un an, aceasta înseamnă aproape 35.000 de metri, iar în trei ani — 100.000 de metri de țesături peste plan. Dar Gubinskaia lucrează la țesătorie de vreo cinci ani. În acest

timp ea a țesut în total peste un milion de metri de țesături. Din această cantitate de țesături poate fi îmbrăcată întreaga populație a unui continent regional.

Klava se străduiește ca într-un timp foarte scurt să descopere și să lichideze ruptura firelor. Și mai important însă e să fie prevenite acele rupturi. Iar pentru aceasta trebuie să cunosc bine utoajul. În timpul lucrului Gubinskaia nu stă o clipă locului. Ea trece fără grabă printre războaie, controlînd atenta calitatea țesăturii. Cu toate că lucrează la 24 de războaie în loc de 18, numărul rupturilor este mult mai mic decît media pe fabrică.

Dmitri Kuzmicev a ocolit de 25 de ori globul pămîntesc

Grea este munca oricărui șofer, însă deosebit de grea este cea a șoferului de cursă lungă. El e și șofer și mecanic și responsabil de garaj. El se desparte de garaj pentru mult timp, uneori chiar și pentru o lună, timp în care răspunde singur și de mașină, și de încărcătură.

O dată, către sfîrșitul primului an de muncă, șoferul Kuzmicev din Serpuhov îl întrebase pe dispecerul garajului cîtă încărcătură a transportat el pînă atunci. Apoi stătuse vreme îndelungată în cabina mașinii, calculînd ceva. Rezultatul îl uimii pe Dmitri: dacă mașina ar fi complet încărcată și ar merge cu viteza legală atunci... Dar chiar și aceste socoteli au fost depășite. În opt ani de muncă, Dmitri Kuzmicev a străbătut pe drumurile Uniunii Sovietice un milion de kilometri. Asta înseamnă de 25 de ori ocolul pămîntului pe la scutur cu mașina avînd o încărcătură de cinci tone.

Am citit undeva — spune Dmitri — că patronul unei vestite firme americane i-a dăruit iuliuș său un automobil executat după comandă. El în există o instalație specială pentru prepararea cocktailului și un raft pentru păstrarea paharelor și a tacîmîurilor de argint. Pentru mai mult confort, mașina era căptușită cu blană de leopard... Cabina autocamio-

L. MAKSIMOV